

Liber leuiticus agit
de sacrificijs et ho-
locaustis. **H**olocaustu
stū aut dicebat̄ ā
tiqt̄ sacrificiū illud
qd̄ totū offēbat̄ ita q̄ nichil sac̄
dotibz ēlinq̄bat̄ at̄ dīdebat̄. De-
bebat ergo eē aīal mūdū et sine
macula corpis q̄liaūq; qz scz nō
ocum nō fractū. nō ipetiginosū
q̄c sic infra. Debebatq; āte oīa sa-
c̄doti offerri. pelle sua excoriari. et
p̄ mēbra debebat diuidi. et ipsa
mēbra aīcapite. pedibz cauda et
intestinis debebāt lauari et tādē
sup altari cremari. **P**er tale ho-
locaustū qd̄ dicit̄ ab olō qd̄ ē to-
tū et cauma incēdiū q̄si totū incē-
sū. p̄nt̄ itelligi illi q̄ se deo totos
offerūt et q̄ de pp̄ria volūtate su-
a nichil sibi retinēt. h̄ totū cor et
corp̄ deo tribuūt et omittūt. sic
ad h̄z sūt boni religiosi et p̄fecti
q̄ tūcā p̄o d̄nt eē mūdi p̄ puram
intencionē nullā p̄sus sub vellē
cōūsacōis habētes maculam. i.
ypoçsim vel infectionē. et tales de-
bēt offerri sac̄doti p̄ peccōz suoz
cōfessionē. **P**ellē d̄nt deponē id ē
oēz malā p̄cedētē ouersatioēz et
mēbra sua. i. mēbra sue vite d̄nt
ocidē et diuidē p̄ cōfidēationē et
cōtitionē. et p̄ omniū mēbrorū
suorū occupatioēz: omnia debēt
lauare et purificare p̄ lac̄mosam
cōpūctionē: caput cogitacionis
pedes affc̄ionis. intestina delc̄a-
cionis. caudā mali p̄positi et du-
rationis debēt adiūgē et omīa a

peccā sorde lauare et abstergē. et
oc̄ta sup cordis altare p̄ caritatē
d̄no cremaē. **H**olocaustū ei do-
mino in odore suauitatis ēddit̄
q̄n̄ tota vita hoīs in altari religioīs
p̄ penitentiā domino dedicatur et
quādo sibi nichil ētinz p̄ manū
sac̄dotis. i. p̄lati h̄ deo totalit̄ de-
dicat̄. **P̄s.** **H**olocausta medulla
ta offerā tibi. **U**el dic sic h̄ dicit̄
oblato aīali sac̄dotibz. ipsi sac̄-
dotes debēt manū sup caput ho-
stie iponē. sanguinē fūdē. pelle
detrahē. artus infrustra cōcidere
et sup struē lignoz oīa domino
cremaē zc̄. sic supra. **S**ic vere
q̄n̄ q̄s se offert sac̄doti vt manū
p̄ absoludonē sibi imponat. vt
pote quando venit ad cōfessionēz
p̄auidubio sac̄dos ante oīa d̄z fa-
cere q̄ sanguis. i. peccatū p̄ cō-
fessionē fundat. q̄ pellis. i. om-
nis excusacio tollat. q̄ oīa mem-
bra peccā scindant̄ et diuidantur.
et distinctim inuestigēt. q̄ sup li-
gna. i. sup crucis memoriam vel
sup sanctorum exempla homo
constituatur. et caput intencionis
pedes affectionis intestinum in-
terioris delectacionis emunde-
tur. et q̄ hic totus domino tota-
liter offerantur: et per caritatis
incēdiū comburatur. **U**el dic
q̄ sac̄dos sanguinem hostie de-
bet super altare fundere inquan-
tum pro peccato confitentis de-
bet coram altari per deuotionem
et orōnem intercedere et instare
Intra quarto **H**auriet sac̄dos

de sanguine inferēs illū in ta-
ber-
naculū. **Q**n̄ de capris et ouib; fi-
ebat holocaustū necē erat q̄ fie-
bat de aiali masculino et amulo.
Sic v̄o qn̄ simplices in religioe
se holocaustū deo volūt facē ip̄i
dnt̄ amuli. i. iuuēculi se dño of-
ferre et religioz̄ it̄are vel ad q̄cū
qz̄ bona opa ab iuuētutis p̄mor-
dij; se donare. **Ecc̄i. xi.** Mane se-
mina semē tuū: et respere ne cels-
set manus tua. **Q**n̄ de auibus
fiebat oblacō seu holocaustū do-
mino semp̄ dēbat fieri vel de tur-
turib; vel de pullis colūbar; que
sūt aues gemebūde. **N**ulla em̄
altera auis d̄imis sacrificijs erat
apta. nullaq; alia it̄er sacrificia
noiat̄. Sic v̄o nulla auis volās
.i. nulla p̄sona in altitudine scie
vel mūdi eminēcia est deo grata
nec sibi offerri seu p̄sentari digna
nisi sit colūba p̄ simplicitatē tur-
tur p̄ castitatem. gemebunda p̄
d̄tricionis et timoris acerbitatē.
Sole em̄ aues gemebūde domi-
no sūt accepte: qz̄ scz̄ soli illi qui
de peccatis libenter genuit̄ dño
fiūt grati. p̄s. **S**acrificiū deo spiri-
tus contribulatus. **Ec̄c̄. ix.**
Signa thau sup̄ frontē virozū
gemenciū. **Q**n̄ de auib; fiebat
holocaustū seu etiā qd̄cūq; sacri-
ficiū. sacerdos̄ debebat auē ad al-
tare referre. caput ad collū t̄roz
quere. pellem pro p̄te rumpere
et sanguinē sup̄ crepidinē altat̄
effūdere et plumas et vesicā ex-
tra projicere et in loco vbi repo-

nebant̄ cineres iuxta altare t̄po-
nere. **A**scellas etiā auis debebat
d̄fringere et cassare: ferrūq; sup̄
auem nō debebat leuare nec eā
diuidere vel secare. sed magis in-
tegrā dño imolare. **P**er aues
karissimī intelligūt̄ viri spiritu-
ales sursum p̄ d̄templacionē volā-
tes: qz̄ p̄ certo in oblacōe qua
ip̄i seip̄os offerunt dño. multa
sūt attendenda: qz̄ videlicet isti
p̄mo caput cordis sui retor̄quet̄
et reflectūt̄ p̄ suiip̄ius d̄sideraci-
onē et discussionē: pellem corpo-
ris sui rumpūt̄ p̄ penitenciaz et
afflictionē: sanguinē deliciaz et
peccati fluere faciūt̄ p̄ abstinē-
ciā vel p̄ d̄passionē. plumas diui-
ciarū deponūt̄ p̄ elemosinam et
affectionē vel p̄ d̄temptū et ab-
dicacionē. **V**esiculā sup̄bie proici-
ūt̄ per humilitatem et subiectio-
nem. **E**t hec omnia in loco ciner-
is deponunt̄ per sue mortis et
inacionis meditationem: a-
scellas seu brachia affectuū suo-
rum confringūt̄ per temperanciam
et modificacionem: seip̄os
non diuidunt̄ per affectionum
suarum ad diūsa appetibilia di-
spersionem: nec per amoris sui
ad mundū carnem et amicos di-
spersionem. sed magis semetip̄-
sos integros immolant̄ per to-
talem sui deo oblacōē: et p̄ ge-
neralem cordis et corporis ad di-
uinum seruiciū dedicacionem.
Psalmista **V**oluntarie sacrificia-
bo tibi et cetera.

De sacrificijs vōtiuis q̄dā
dño dabāt. q̄dā sacerdoti
bo affigbāt. q̄dā vō ip̄
fis sacrificiis dimittebāt. dñs
habebat renes sanguinē ⁊ adipē
sacerdos habebat armū ⁊ pectus
sculū. Sacrificans vō p se et suis
hēbat residuū sic p̄ leui. tercio.
⁊ vij. Sic vō de oībo bonis no
stris debe? generaliter facē tres
ptes qz scz vnā ptē debē? deo of
ferre et in vsu? altaris sui seu pau
perū suorū expēdē. Partē debe
m? sacerdotibz tribuere et xp̄i mis
nistris decimas ⁊ p̄cias erogāe
Partē vō debē? nob̄ r̄tinē. et no
stris ⁊ faūlis nostris reseruare.
Vel dic q̄ ista hostia idest illa p
sona q̄ dño vult offerri et specia
liter dedicati debz in tria diuidi.
qz scz deus d; habē renes ip̄ius
p castitatem: sanguinē crudelita
tis sue p benignitatē ⁊ pinguedi
nē delcātiōis et voluptatis sue p
abstinētiā et macerationē. Sacer
dotes vero et ministri debent de
eo hēre armū dexterū idest sub
sidiū sustentationē ⁊ pectusculū
vbi ē cor idest amorē et dilectio
nem. Residuū debēt habere dñi
et amici sui p seruiciū et subuē
tionem quia pro certo quilibz ho
mo debet se in tria diuidere idest
labores et obsequia sua ī tria di
stinguē ⁊ de seip̄o debet partem
deo ptē sacerdoti idest p̄lato ⁊ p
tē sibi vel p̄ximo erogare. Eccl̄.
xxv. In tribz beneplacitū ē sp̄ui
meo. Cauda nō p̄cipit̄ offer

ri nisi qñ de ouibz eāt hostia. Nō
em̄ fit mētio q̄ dēret offerri cau
da bouū vel hircorū. s; solūmō au
etū vel agnoz sicut apparet leui.
tercio. **B**oues possunt signifi
care tardos et negligētes. Hir
ci vero fetidos et p̄cōres. **Q**ues
vero simplices significant et ino
cētes. **I**tem dicas q̄ cauda que ē
fimis communiter significat pse
uerātiā operis que pro certo tē
a domino acceptat. quādo circa
opus virtuosū versat. et prop̄
hoc caudam bouis et hirci idest
pseuerātiā negligentium et im
mūdorū reprobat. **Q**uū vero
idest simpliciū et innocētium p
seuerātiā approbat et acceptat
quia videlicet deus perseueranti
am in bono diligit: perseueranti
am vero in malo. odit. **V**el dic
q̄ bos significat negligentiam.
hircus immūdiā quorum p
seuerantie nō sunt bone. ouis ve
ro sigt innocētiam. cuius pseue
rātiā est optima. **E**ro. xxix. Tol
les de ariete. adipē. et caudā et
aruinā. **D**e? specialiter oēs adi
pē hostiarū sibi voluit retinere et
potissime tria genera adipū scilicet
adipē vitaliū. adipem iecorū et re
nū. **I**stos vō adipēs voluit de? de
sacrificio oī sibi dai et ide ignēi al
tai nutri. **R**enes etiā ilia et san
guinē sibi r̄tinuit. et h̄ oīa sibi cō
cremai mādait. cetera vō alia ali
is deliqt. **E**t sic p̄ q̄ dñs ī sacrificio
eligebat hostiarū interiora. ⁊ ali
is dimittebat exteriora. **S**ic

reuera deus in hoīe interi ora eli-
git. exteriora vō facilliter preter-
mittit: qz si interiora nrā dño cō-
cedimus. satis de exterioribz nrīs
volūtātē nrām facē possumus.
Nec indignat̄ dñs si exteri⁹ re-
cipim⁹ aliquā solacionē: dū ta-
mē ordinem⁹ ad deū oēz interio-
rē affectiōz. **I**ste ergo vult qz illi
offeram⁹ omēz adipē vitaliū .i.
amorē vite: ip̄e adipē renū id ē
amorē filioz a nobis gnatozū.
virtus em̄ gnatiua cōsistit in re-
nibz: adipē iecoris qd̄ scz amare
cogit. .i. affectionē et amorē suo-
rū ⁊ amicoz. **E**t breuiter quicqd̄
interius amam⁹ totū dño offer-
re et ad eū ordinare debem⁹. **R**e-
nes etiā .i. carnis delectacō: san-
guis insup .i. quicūqz iracundie
motus et inflāmacō dñt p̄ p̄maz
cremati ⁊ igne dñi timoris. ⁊ tri-
cōis et doloris ac ardo ē dñe di-
lectōis cōburi. et dño offerri et
ad eū ordinari. **A**d ep̄s ei bone af-
fectōis ignē caritatis ī altari cor-
dis solet nutrire. et ideo ipsum si-
bi vult dñs specialit̄ resuāē. **V**n̄
ibidē leuitici .iiij. **D**is ad ep̄s dñi
erit iure p̄petuo. **V**el dic qz tri-
plex piguedo tripliā cupiam
denotat quā scz dño imolat qui-
cūqz eā amore dei dimittit: et in-
de p̄ caritatis incēdiū sese puat
leuitici vi. et alijs pluribz locis
dicit̄ qz sacerdos qui offert sacri-
ficiū debet hr̄e pellē ei⁹. et infra
vij. etiā dicit̄ qz panes qui offe-
rūt siue fuerint in sartagine siue

in craticula siue in clibano cocti
sacerdotis erūt a quo offerūt.
Pellī ē substācia t̄p̄alis. **M**i-
chee iij. violēt tollitis pelles eo-
rū desup eis. **E**rgo qñ aliq̄s sa-
cerdos .i. aliq̄s sacra dās suis p̄-
dicacōibz ⁊ inductionibz deo of-
fert aliqd̄ sacrificiū .i. ouertit ad
deū aliquē peccato rē: reuera ip̄e
debet hr̄e et ab eo p̄cipe pellē sb̄
stācie t̄p̄alis: qz s̄m̄ apl̄m q̄ spū
alia semiat nō ē magnū qz p̄ su-
stentacōe sua t̄p̄alia metat. p̄ma
ad cor. viij. **C**ū sacerdos pec-
cabat et deū placare volebat acci-
piebat vitulū et eū immolabat.
sanguinē ei⁹ int̄cto digito velū
sepcies aspergebat et eadem cor-
nua altaris incēsi interi⁹ int̄ge-
bat: r̄liquū vō sanḡis sup altaē
holocausti fūdebat. ⁊ vna cū rei-
bz ⁊ adipibz oburebat. carnē vō
cū pelle et fimo ex castra porta-
bat. et ea ibi in loco mūdo vbi i-
fundebant̄ cineres incēdebat.
Idē aut̄ p̄ oīa fiebat qñ sinago-
ga vel pplūs delinquebat et sic q̄
ciēs sanguis hostie ī sanctuariū
inferebat̄ nichil de hostia relin-
quebat̄ sed totū dño cremabat̄.
Allegoricē p̄ sacerdotē p̄t̄ itel-
ligi adam. p̄ sinagogā pplūs ab
eo deriuatus. p̄ vitulū vero intel-
ligit̄ xp̄us. **I**stud igit̄ certū est
qz p̄ tollēdo p̄ccō sacerdotis ⁊ fina-
goge .i. ade et ppl̄i nccē fuit occi-
di vitulū .i. xp̄m. sanḡneqz ei⁹ su-
p altaē fūdi. et ibi adipē ⁊ renes
sue interiōr affectōis igne caritatis

accendi **N**ulla ei caritas fuit ma-
ior q̄ q̄ vellet pati deus p̄ boīe.
inocēs p̄ peccōze. iustus pro in-
iustis. bonus pro malis. **J**obis
xv. **M**aiore caritate n̄o h̄z q̄ vt
aiāz suā ponat q̄s p̄ amīc̄ suis.
Velū ecā tabernaculi. i. ipsū ta-
bernaculū padisi isto sanguīe se-
p̄cies fuit aspersū in quātū ip̄z ce-
lū p̄ xp̄i sanguīe mediante spū
septem̄plia fuit a ruina āgelica
repatū **I**nde ecā altare incensi.
.i. deus p̄ t̄ agit̄ i quātū isto me-
diāte sanguīe peccōtibz op̄laca-
t̄ **A**d colo. p̄o. pacificans p̄ san-
guīe crucis eius su e q̄ i teris
sūt siue q̄ i celis. **I**ste ergo extra
castra id ē extra ciuitatem fuit p̄
passionē crematus et ibi cū igne
id est sole fuit assat̄. **E**t qz in oī
bz mēbris passus ē ideo dicit̄ fu-
isse totus incensus et cōbust̄?
Vel dic moraliter qz quādo quis
vult peccm̄ suum redimē et dñm
placare. ipse pro certo dz vitulū
id est abstīnētiā carnis sue deo
p̄ penitētiā imolare. sanguīem
suū id est peccatū p̄ cōfessionē fun-
dē. velū. i. deū sep̄cies. i. p̄ septē
misericozdie opa isto sanguīe. i.
pro isto peccō aspergē. et altare i-
censi. i. orōnē isto sanguīe i quā-
tū dz p̄ suo peccō orōnis locū et
officiū frequētare. qz sc̄z iste al-
taē incensi p̄ sanguīe t̄ agit̄. qui
pro peccō suo ad altare accedit et
orōnē facit. **I**git̄ talis dz renes
totius voluptatis adipe totā? af-
fectionis et sanguīem peccati

et infectionis sup̄ altare bolo cau-
sti. i. super cor suū per considera-
tionē ponē. i. totū ibi p̄ contritio-
nē icēdē. **P**ellem v̄o fīmū et car-
nes id est malam priorē ouersa-
cionē q̄ est pellis malam primā
famā que est fīmū. malā p̄mā
vitā q̄ est caro. dz extra castra ec-
clesie proijcere et totū igne peni-
tētie ibi cōcremare et sic peccatū
suū poterit expiare a se domino
cordare. **V**el dic qz tūc sacer-
dos peccatum suū et ppli expiat
qñ sanguīez vituli. i. mēoriā san-
guīs et passionis dñice. i. sacmē-
tū eucaristie dño imolat et in al-
tari cordis sui p̄ passionem cre-
mat. et tādē carnē et pelles extra
castra portat. i. qñ ipsū extra ciui-
tatē fuisse passum memorat. **E**x-
eamus ad deū extra castra. i. p̄pe-
riū eius portātes. **A**d hebreos
xii. **O**bi fit mētio de peccō sacerdo-
tis **D**icit̄ si sic sacerdos q̄ iunct̄ ē
peccauerit faciens delinquē po-
pulū q̄. **I**tem ibidē nō poit̄ si
peccauerit p̄ ignorātiā sic fit qñ
agit̄ de peccō sinagoge **I**tē ibi nō
poit̄ qñ aliquis pro eo orare de-
beat. de sinagoga v̄o dicit̄ qz sa-
cerdos pro eo orare debeat. **I**n
istis ergo notat̄ grauitas peccā sa-
c̄dotis p̄o qz peccare facit pplū
i quātū peccm̄ sacerdotū a pplō faci-
lit̄ trahit̄ i exēplū. sc̄do qz igno-
rātiā nō pōt eū excusāe i q̄tū sc̄z
iste tēt̄ legē dei scie et it̄ leprā di-
stinguē. qd̄ tñ nō ē sic de pplō que
qñqz p̄t ignorātiā excusare. t̄cio

qz p ipō nō ē q̄ orōz vel obla cōz
faciat. q̄n ipse q̄ p alijs orāē de
bebat peccat. eccl̄ xij. **Q**uis me
debit̄ incantatori a serpēte p̄cul
so. **U**nū videt̄ hic supponē q̄ in
hostia p peccato nō dēbat poni
nec thus nec oleū. Sic vō ipse q̄
seipsū deo p pecc̄is imolat. i. ille
qui penitet p pecc̄o. nō debet ha
bere oleū. i. leticiā. sed magis do
lorē et stricionē. nec thus. i. spē
suauitatis eterne. sed potius tor
mētū timorē et cōsideracōnē. vide
licet q̄ penitēs magis debet tri
stari q̄ letari. i. magis timē tor
mētā q̄ sperāē p̄mia. **A**d roma
xij. **S**i male feceris time. **U**nū
satis notabile scribit̄ hic et etiā
infra c. vi. qz scz vbi holocaustū
solebat imolari potuit etiā imo
lari victima p delicto. **H**olocau
stū aut̄ totū cōbustū iustū signi
ficat: hostia v̄ro p pecc̄o penitē
tes designat. **I**de ergo dicit̄ esse
locus imolacōis āboz. ad deno
tandū q̄ ad eūdem gradū gracie
vel glorie p̄t penitēs p lapsū at
tingē sicut iustus. qui nūq̄ inuē
tus ē enormiter peccasse. **E**t ista
ē expositio interlimiaris. **D**e pec
cato autē p̄ncipis et aīe dimitto
p̄pter p̄licitatē. **H**ic ponit̄
q̄ vas vbi coquit̄ hostia p pec
cato scz ps que sacerdotibz debe
bat̄ si erat fictile debebat cōfrigi
si vero erat ereū debebat lauari et
fricari. **S**ic vō cū carnes q̄ sūt
p pecc̄o. i. carnis delectacōz. duo
ḡna vasoz. i. duo ḡna hoīm cōz.

tineāt. et p cōcupiscenciā deco
quāt vt quidā fictilis hoc est di
ctu malus obstinatus fr̄gilis: a
li? ere? scz ille qui est magis for
tis et ad cadendū difficilis. istud
debet fieri. q̄ fictilis id ē ille qui
p fragilitatē solet cotidie recidi
uare debet fr̄gi p tribulacōnem
et aspere castigari. ere? vō id est
bonus si ipsū extra cōsuetudinem
peccare cōtingat debet lauari p
cōfessionē et fricari p moderatam
cōrectionē. **P**lus em̄ ē punien
dus fictilis id ē assuetus q̄ ere?
qui est alias solidus et post lo
cionem penitencie erit fortis et
bonus.

Dominus volēs hr̄e i al
tari suo ignē p̄etūū p
cepit sic. **I**gnis in altari
meo semp ardebit q̄m nutriet sa
cerdos ligna subijciēs p singu
los dies. **I**psē etiā ignis de alta
ri debebat esse. non aliunde veni
re. sed semper de illo cōtinuari de
bebat qui de celo debebat eis da
ri sicut ponit̄ infra capitulo ix.
in fine. **N**am in ministerio alta
ris nullus ignis poni debebat.
nisi qui desuper datus erat. **U**n
de nadab et abiu filij aaron qui
ignem alienū id est ignem cōmu
nem in thuribulo continue pos
sederunt statim percussi fuerunt
et igne egrediente a domino pe
rierunt. **I**gnis de celo datus
est caritas. **A**ltare v̄ro est cor
hominis seu ecclesie integritas.
quia reuera dominus vult q̄ in

altari suo. i. i ecclesia vel i hoīs cō
scia sp iste ignis ardeat. et q̄ sac̄
dos. i. p̄latus vel p̄dicatoz ip̄z li
gnis. i. exēplis et doct̄mētis fo
ueat. **A**lienū v̄o ignē mūdānū q̄
magis venit de inferno q̄ de celo.
hoc ē dāi. ardorē auaricie iracun
die discordie. iuidie. et luxurie.
nō vult i hoc altari poni. h̄ poti
us i de penit̄ abdicai. q̄ p̄pter sa
c̄dos. i. ecclā q̄ i t̄ribulo cordis
sui vel in altari ecclesie studēt ig
nem alienū p̄dēm sc̄z mūdi a car
nis cōcupiscētias ponē necē ha
bēt a domino p̄cuti et mala mor
te finaliter p̄ ignis infernalis iō
diū p̄ire. **Ge xvi.** De igne egres
diēt̄. et ignis cōsumet eos. **I**gnis
em̄ inferni egressus a dño. i. a dī
na sentētia illum deuorat q̄ i t̄bu
ribulo cordis sui ignē alienum
portat. et quem ignis concupi
scētiarum inflāmat. **Q**uādo cī
neres in altari abūdabāt. vnus
de sac̄dotibz se sacris vestibz idu
ebat et cineribus re collectis p̄di
ctas vestes deponēbat. et extra
castra cineres dep̄ortabat ipsosq̄
in loco mūdo t̄ponebat. **D**ic q̄
ligna q̄ in altari cordis cremāt̄
in pabulū igne caritatis sunt bo
na opa. cui? cui? ē ip̄oz mēoria
Sacerdos id ē quicūq̄ iustus se
debet vestibus sacris id est virtu
tibus induere et de altari cordis
sui cineres id est bonorū operū
suorum memo riam colligere.
et ne inde supbiat depositis sc̄is
vestibus id est amota omni exbi

bitione sanctitatis sue debet tales
cineres id est talem bonorū opm
suorum memoriam extra ferre :
et de corde penitus abdicare. **I**n
pta illd luce. decimosextimo. **C**ū
omnia benefeceritis. dicite inuti
les serui sumus. **S**i sanguis ho
stie occiderit sup vestem sacerdo
tis debebat eam lauare a tactu
et immundicia sanguinis depu
rare. **S**ic vero quādo hostia. i.
p̄cōz corā sacer dote fundit et cō
fiteat̄ sanguinem suum id est pec
catum suū quādoq̄ contingit q̄
vestis sue d̄scie id est affectionis
tali sanguine per aliquā malam
delectacionē et imaginacionē tā
git̄ et inficit̄. q̄ p̄pter ipse se la
uare: p̄ d̄fessionē tenet̄. **H**ic
facit mētionē de libamētis sacri
ficioz. **C**irca quod nota q̄ i omni
animali sacrificio offerebatur
libamē. i. aliqd̄ liquidū cū eodē
sc̄z oleū et farina a vinū vel fari
na oleo distempata et i sartagine
dūata sic ecclā s̄ sedo. **I**n oī sac̄fi
cio ēat ponēdū sal. t̄b? ecclā quāq̄
cū sacrificio offēbat̄. **N**ūq̄ aut fer
mētū aut mel in sacrificio poneba
t̄ h̄ inde amoueri penit̄ iubeba
t̄ qz ecclā sic dicit̄ exo. xij. quādo
cōdebat̄ agn̄ pascalis p̄ septē
dies fermētū nō debebat i hebre
oz tabnacul̄ iueiri h̄ solū de p̄cē
azimo debebat p̄lūs tūc nutriti
Reuera sic d̄z eē in omni sacri
ficio boī opis quod patram? vel
quādo nosipos i ecclesia vel i r̄li
gioē dōino imolam? multa nos

debent comitari. scz sal discretio
nis: oleū caritatis et dilectionis
farina diuine legis et sue medi-
tationis. vinū spūalis gaudij et
solacōis. necnō thus orōis et
deuocōis. **S**acrificiū em̄ cuiusq;
boni opis ineptū reddit et inac-
ceptū efficit nisi cū sale. i. cū di-
cretōe et sapiā dīat et nisi oleo
caritatis vngat: quymō omne
opus q̄uis de se fit bonū et vtu-
osū si tñ sal et oleū. i. discretio et
caritas defecerint efficiuntur insipi-
dū et insulsū. **M**atth. v. Si sal e-
uanuerit in quo saliet. **A**d mi-
chilū valet vltra. **D**uo aut̄ p̄n-
cipaliter nobis interdiciūt. i. fer-
mentū malicie. et mel adulacio-
nis et blandicie: qz reuerz quic-
quid boni fecerim? ab istis duo-
bus p̄cauē debem? vt scz sacrificio
.i. opi nrō fermentū malicie ite-
rius vel adulacōis mel exterius
nullatenus misceam? .h. vere et
simpliciter et sine adulacione et
mala intencōe quicqd̄ fecerim?
faciam? **A**d cor. v. **N**ō in ferme-
to malicie et nequicie: sed in azi-
mis sinceritatis et veritatis. **V**l
dic qz mel significat dulcedinem
fauoris hūani: fermentū. inten-
cionē aliani? mali erroris. **I**sta
em̄ duo sūt ab oī ope bono pro-
pellēda. **V**l dic qz qñ quis
seipsū deo offert in altari p̄ peni-
tenciā cremādū: d; adiūgē sal
mordacis et ticcōis: simulā bone
et mūde affectiōis. oleū d̄ passio-
nis et thus orōis. **S**ic hic patet

hec tria gūa panū dño p̄cipie-
bant offerri: scz cocti in clibano
cocti in sartagine cocti in craticu-
la. **D**ic si vis qz tres isti p̄aes
sūt tres theologice v̄tutes scz fi-
des que ē panis coctus in crati-
cula qz ibi sūt multi oculi. i. mlti
articuli. spes q̄ ē p̄ais coct? i sar-
tagine qz scz ibi ē ardoz desiderij
et oleū solacōis: caritas q̄ ē p̄ais
coct? i clibāo. qz scz ibi ē ardoz
p̄fecte et gūalis dilectiōis: et sic
isti sūt illi tres p̄aes de q̄bus dñs
dicit aulibet nr̄m illud luce xi.

Amice accomoda m̄ tres p̄aes
Vel dic qz p̄ais in clibāo ē do-
loroza et ticcō: in craticula vbi sūt
foramina et apture ē adaperiēs
vulnera d̄fessōis: sartago vero
vbi ē oleū opey pietatis ē satis-
factio. **I**stos ḡ tres panes deo
offerim? allega vt s̄. **V**olens
dñs d̄scere aarō et filios ei? p̄ce-
pit eos lauati indui q̄ vide ex o-
xxix. vbi iueniūt oīa posita a dō
mādata et d̄petēter exposita q̄ b
leuitici viij. et ix. fuerūt p̄ moisen
executa. **D**e nadab et abiu igne
d̄bustis. **L**euitici x. vide c. vi.

Aimal nō reputabat
mūdū i lege moyfi nisi
rūmabat et vngulā d̄ide-
bat. **A**ialia v̄o q̄ n̄ rūmabāt nec
vngulas scissas hēbāt n̄ dēbāt a
filijs isrl̄ comedi nec eoy cadauā
tāgi. sic sus et lep? erāt imūda p̄
eo qz vnū licz rūmet. vnglas tñ
n̄ diuidit: aliud v̄o qz dato qz eē
vngulas scidat. rūmare tam nō

nouit **C**arissimi p ruinationē
intelligit cāspectio. deliberacō ⁊
pccōꝝ dtricō vngula aut q̄ orna
t⁹ ē et extreitas pedū et manuū
ē bona opacō et affectio **D**iuisio
vō ipi⁹. opacō sagax discretio et
distinctio **I**git⁹ istud ē verū q̄ nul
l⁹ d⁹ ēputari mūdus nec ab alio
cōedi p imitacōez vel tāgi p asso
tiacōez ē dign⁹ nisi qui p delibēa
cōez poss⁹ ruinare et per discrecō
nē opa sua diuidē distiguē ⁊ tra
ctaē **A**d hoc ei q̄ q̄s a filiis isrl.
.i. a psonis bonis cōedi icorpai
imitari tāgi et frequētari dign⁹
habeat⁹ nec ē q̄ sit hō delibera
tiu⁹ et ruinās. et q̄ vngues sui
id est opa p discretionē distiguā
t⁹ debita **A**lias si vnū istorū du
orū deficiat dignū ē q̄ ip⁹ homo
spūaliter nō cōedat nec tāgat h̄
tāq̄ imūdū fugiat et dimittat. ⁊
talis p cōerto d⁹ reputari sus seu
pore⁹. i. q̄lib⁹ luxuriosus et imū
d⁹. et lepus et cuiuslib⁹. i. q̄libet
timidus et in terris p auariciam
tumulatus **P**ria ad cor. q̄nto.
Si quis iter vos nominatur for
nicator aut auarus ydolis serui
ēs. maledic⁹. ebriosus. cū hui⁹
modi nec cibum sumē. ⁊c. **V**el
dic q̄ ruminacō significat cōtri
tionem et p̄prij peccati mastica
cōem vngule vero diuisio aptio
et distinctio significant malorū
opin⁹ cōfessionē et distinctā sacer
doti reuelationē. quia reuera qui
i istis duob⁹ tacerit nūq̄ mūd⁹
apd̄ deū erit. ⁊c. sic s̄. **V**el dic

q̄ vngula q̄ est extremitas. p̄sca
ueratiam significat. ⁊c. sicut s̄
Piscis q̄ pinnas ⁊ squamas nō
habebat imūdus erat in lege re
putatus: et sic tamq̄ imūd⁹ nec
tangi nec comedi merebat⁹. **P**i
sces vō viscosi et lōgi sic sūt an
guille. congrī erāt prohibiti. ita
q̄ nullomō debebāt cōedi **M**or
ticiniū vero eorū nō debebat tan
gi: h̄ magis abhominabile ⁊ tā
q̄ execrandum haberi. **P**ēnu
le karissimi quibus scilicet piscis
vel saltat vel natat significat vir
tutem contemplationis que scili
cet animam p quietem mentis
facit natare et ipsam spirituali
ter saltare. ⁊ vsq̄ ad cēlestem cē
litudinem transuolare. **S**qua
me. que duriciam et fortitudinē
maiores habere videntur ⁊ qui
bus mediantibus corpus defen
ditur et paci fouetur patientiam
possunt significare. quia scilicet
corpus interioris animi homi
nis ne ledatur a tribulationib⁹
solet defensare. quia secundum
senecam. doloris remedium est
patientia **P**isces igitur id est ho
mines qui in aqua dulcis deuoti
onis vel in mari amare contrici
onis vel religionis habent viue
re tūc prop̄e iudicant mūdū. q̄
pēnulis cōtemplationis et squa
mis patientie sunt muniti. ut sc
licet possint ad cēlestia interius
volare et aduersa terrestria ex te
rius fortiter ac tranquillo corde
tolerare: qz r̄uēa pisces. i. religiosi

vel clerici qui pro voluptate sunt vi
scosi. fra giles. flexibiles et igna
ui. qui penulis contemplationis
et squamis fortitudinis et paci
encie sunt prouti non debent ab alijs
per imitationem comedi. nec per fre
quentationem tangi: et ideo de squa
mis fortitudinis et paciencie bo
ni religiosi potest exponi illud iob
xli. **C**orpus eius quasi scuta fu
filia operatum squamis de se preme
ntibus. **H**ic videtur supponere quod anima
lia immunda siue essent gressibilia
siue natatilia siue volatilia quod di
citur quod non debebant comedi nec
morticina eorum tangi. poterat du
pliciter considerari. in quantum viua est
mortua. et quod dum viua erant tangi
quidem poterat: manducari vero non
debebat: primo etiam nec manu tan
gi. **I**ta possunt applicari ad vi
rum iustum quod scilicet anima significat ho
minem qui scilicet debet esse per gratiam anima
tus. per bonam actionem gressibilis:
per contemplationem volatilis: per de
uotionem natatilis. **E**t sic dico quod a
nimal immundum significat peccato
rem. animal vero mundum significat
virum iustum. **V**erumtamen animalia immunda
scilicet peccatores in duplici sunt dicitur
quod scilicet aliqui adhuc viuunt. quod scilicet
comuni fidelium adhuc coniuncti sunt
et vitam in ecclesiastica sacramenta parti
cipare possunt. **A**lij vero iam sunt mor
tui. id est per excommunicationem a corpore
ecclesie diuisi. et a sacramentorum vi
ta per censuram ecclesiasticam separati. **I**gi
tur istud precipit nobis quod scilicet anima
lia immunda viua tamen id est peccatores

fideles tamen et ecclesie participes. bene
tangere id est associare et cum eis parti
cipare possumus ipsos tamen comedere
id est eorum vitam nobis per malam con
placenciam et imitationem in corpore pa
re aliquo modo non debemus. **E**t quod
tamen nobis constat quod isti mortui
sunt ipsos omnino debemus fugere ipsos
quod per associationem aut frequenta
tionem propter quod in casibus licitis de
clinare eos viles et abominabi
les reputare. **U**nde numeri xvi. **S**e
pani de tabernaculis hominum in
prophetis. **V**el dic quod anima immunda
viva est peccator adhuc vitam
id est famam suam retinet. **A**nimal vero
immundum mortuum significat peccato
rem iam vita id est bona fama pri
uatum. **A** primis ergo non prohibemur
tactu id est societate vitare. ipsos
tamen iubemur non comedere. id est ab
eorum imitatione cauere. nec collo
qui aut sociari sine iniuria de
negare: a secundis vero debemus et
vitam fugere et colloquia et sociam
declinare. **V**el dic quod mortuum
quod per se est mortuum significat illos
qui voluntarie et quasi ex proposito
peccant. qui scilicet summe sunt cauendi.
Alij vero qui aliter moriuntur
et qui per violentiam temptationis
vel tribulationis vitam gratie spoliatur
non sunt ita execrandi: sed po
tius supportandi. **A**d gal. vi. **S**i
procuratus fuerit frater tuus in
aliquo delicto supportare debes et
Sequitur consideras te metipsum. ne
et tu tempteris. **V**olatilia omnia
erant immunda propter has tres species scilicet

prebet aquilam grifonem alietū
miluū vulturē iuxta gen? suum
et oē aīal coruim generis: struci
oēj. noctuā larū et accipitrē i ge
nē suo. bubonē m̄gulū ibim. pa
uonē onocrotalū. porp̄bitionē.
berodionē. caladriō iuxta gen?
suū. v̄pupā et respertilionem Et
nota q̄ multe ponūt b̄ spēs aui
ū vbi subiūgitur iuxta gen? su
ū in quo notat q̄ in vno eodēq;
auiū genē multe sūt spēs subalē
ne. sic exēplificat plm̄ de accipi
tre et vulture: q̄ tñ oēs generali
ter sunt imūde **D**ic si vis q̄ p
istas. xx auiū spēs intelligūt di
uerse cōdicionēs hoīm p̄cōp̄ **A**
quile em̄ que alte volant et grifo
nes q̄ hoīes deuorāt sūt mali re
ges et supiores qui sez altiori p̄
eminēt dignitate ecā excellūt in
supbia et crudelitate. **A**lietus q̄
alaudas rapit et milu? q̄ pullos
inuadit s̄gn̄t malos balliuos et
raptōres inferiores. qui sez mag
nos nō audent inuadere: pullos
tñ et innoctēs et paupes solent
cōtinue lacescere. **A**ccipiter q̄ cō
lūbas odit. berodius qui pecto
re ledit. onocrotal? q̄ v̄stro cor
rodit. s̄gn̄t iuidos atq; detracto
res. q̄ sez pectore idest aīo solent
alios ledē. colūbas. i. simplices
odie. et oēs dētib; et labijs cōe
dē **V**ult? qui cadauera sentit. v̄pu
pa que in stercoretib; m̄dū facit.
s̄gn̄t luxurie et imūdicie sectato
res. **B**ubo noctua et resp̄tilio. q̄
de nocte volāt s̄gn̄t hēticos et la

trones et occultos c̄minū opato
res. **I**bis. lar? et mergul?. que
aquas frequētāt s̄gn̄t deliciarū
et castimergie p̄fessores. cui? ex
ēpla extra cādida. ius nigra. Et
strutio alas h̄ns et nūq; volans
s̄gn̄t ypocritas et simulatores et oē
qd̄ ē coruim generis qd̄ semp di
cit cras s̄gn̄t pigros p̄castiman
tes et peitētie dilatores **P**orphi
rion. i. pellican? qui p̄ filijs suis
se vulnerat s̄gn̄t nepotū filioy et
aīcōp̄ carnaliū immoderatos di
lōēs **C**aladriō q̄ ad sanādū du
cta hoī nō morituro faciē v̄tit: a
morituro vero vultū auertit. s̄gn̄t
flōs hoīes q̄ i p̄speritate sūt ho
minū amatoēs s̄ i adūsitatib; de
stōres. **O**ēs igit̄ tales aues sūt
imūde q̄ tāgi et imitari a sc̄is ho
mib; nō sūt digne **O**mē volatile
qd̄ q̄tuor pedib; ḡdit̄ im̄dū erat
nisi forte pedes posteriore? per
q̄s salit eēt anteriorib; lōgioēs
sic h; locusta: tē ei erat aīal cōme
stibile et nō abhoiabile. **Q**uatu
or pedes q̄tuor sūt affectioēs sc̄i;
dolor et gaudiū q̄ sūt āteriorēs qz
cōcernunt p̄ntia. **S**pes et timor
q̄ sūt posteriore? qz cōcernūt fu
tura. **P**ria ad cor. xv. **P**rius qd̄
aīale ē: deinde qd̄ spūale ē. **I**git̄
dico q̄ oē volatile. i. oīs hō cōtē
platioi datus et ad volādū mēta
lit̄ ad cēlestia elect? sic ē religio?
vel cleic? im̄dū? dz iudicai q̄ q̄tuor
pedib; graditur. i. q̄tuor cordis
affcōmib; circa terram videtur
occupari. **N**on debent i religio?

et clericis magis abundaē pedes
q̄ ale. i. affectio q̄ contemplatio.
nec dñt tantū circa terrā vel terre
na negocia currere sicut sursum cir
ca celestia volitare. et ideo illi cle
rici imūdi merito iudicant̄ qui
plus gradiūt q̄ volant. et plus
in terrenis negocijs q̄ in celesti
bus desiderijs occupant̄. **Verūtū**
ne oīno contemptam? actiuos et
circa terrena negocia occupatos
sciendū q̄ si pedes id est affecti
ones posteriores et desideria fu
turoꝝ anterioribꝫ pedibꝫ id est
p̄senciū t̄renoz affectionibꝫ p̄fe
rūt et amplius p̄p̄seueranciam
plongant̄ et p̄ excellenciā inal
tant̄. tūc isti imūdi nō iudicabū
tur. sed apud deū et hoīes cōme
stibiles. i. ymitabiles et tangibi
les id est frequētabiles decernē
tur. quia reuera anim? circa ter
rena gradiēs tūc bonus et mun
dus existit qñ in eo amor futu
roz amorē p̄senciū supat. et qñ
saliendo superi? p̄ desideriiū eter
noz racō sensualitatē p̄cedit.
Apo. ij. Nouissima tua plura p̄
ozibꝫ. **Del dic q̄ ps prior** signi
ficat sensualitatē posterior ratio
nē. **Ista est ergo que debet p̄cellē**
ad hoc q̄ homo mūdus possit
apud deū esse. **Maiores em̄ dñt**
esse in nobis posteriora priori
bz et spūalia t̄yalibꝫ. **Apo. sedo**
Posteriora tua plura p̄ozibꝫ.
Del dic q̄ posteriora signēt sene
ctutē. anteriora significāt iuuen
tutē. quia si volumꝫ mūdi eē. bō

opa senectutis debent iuuetutis
opibꝫ p̄ollere. **Oīne aīal qua**
drupes qd̄ sup manꝫ ambulat
imūdū erat. **Vbi nota q̄ ille qui**
sup manus vult ambulare nes
cesse habet se ad terrā incuruare
et manus ad terrā inferius icli
nare. Sic ergo dic moraliter q̄
ille qui manus id ē opacōes su
as ad terrā. i. solū ad murū ter
renū applicat. et qui terrā id ē ter
rena amplexat̄. diligit seu tra
ctat et ad terrena se extendit to
taliter et inclināt. im mūdus a
pud deū dicit̄. et bonoz tactu et
cōsorcio indignus iudicat̄. **Qui**
tāgebāt aīalia imūda vel qui ea
morta depozabat ac̄ imūdus
erat. et extra castra ire debebat.
Rarissimi iste videt̄ imūdꝫ seu
morticinū comedit qui ipsū et ip
sius vitā sibi incorpat imitando.
Ille vero eū tāgit qui talē frequ
tat sibi associando. **Illū portat**
qui ipsū sustinet defendendo. vel
qui sibi fauet seu eū fouet iphi?
iniquitatē nō reprobando l̄ ex
sando. vel nō pumiendo vel argu
endo. sicut ad hām faciūt adu
latores qui malos et morticinōs
diuites portāt. sicut etiā faciūt
mali iudices et superiores q̄ suos
morticinōs familiares et aīcos
defendūt cōt̄ iusticiā et adiuuāt
ipsoꝝq; nō pumiūt sed iniquitatē
eoz supportāt. exemplo heli. qui
filios suos nō corrigebat. sed e
os potius sustinebat. **Primo re**
gū ij. **Oēs ergo tales amesto es**

qui vento viuit. figt supbos et in
anter gloriosos: stello qui pel
lem habet pictam. figt lasciuos
et curiosos: lacta que sepulchra i
habitat. figt imudos et luxurio
sos: talpa que sub terra manet.
figt auaros et terrenoz ambia
osos. Omnes isti sut immudi et
ab hoibo execrandi. et mores eo
ru vilipendendi et fugiendi. **Q**
breuiter qui tales imitando coe
dit vel mortinu eoz. i. eoz vita
mortifera p associatione vel p af
fectione tangit. statim eoz imu
dicam in se sentit. et imudum et
peccatore eoz exemplo et verbo
faciliter sese facit. **I**gitur siue sit
vas ligneu. i. spualiter leuis p
voluntaria paupertate. siue sit vas
terreu id est spualiter grauis p
timore et humilitate. siue sit ve
stis id est homo alios vestiens.
vel pellis id est homo alios cal
cians p elemosinam et pietatem
siue sit alicu. id est homo alios
pugens p iusticia et seueritatem
vel scipsu aculeans p penitencie
austertate: cu tu tangit mortia
nu et frequentat peccatore cor
ruptu et infectu et maxime here
ticu. faciliter imudus efficit. **E**
quis a pncipio bonus efficit. ei
tu tactu societate et auditu de fa
cili maculat. **E**ccl. xiiij. **Q**ui teti
gerit pio: inquinabit ab ea **Q**ui
etia liquor inferioris affectionis
seu sciende seu loquos taliu va
soz id est taliu hoim qui simili
tactu mortianoz id est heretico

ru et peccatoz. quoz corrupti fu
erint tam immudi fut ita q no
est dignu a bonis recipi nec au
diendo gustari. **M**orticinu enim
vas qd tangit fedat. vas liquo
re. liquor postea potatore. et sic
talis imudica p multas successi
ones de vno ad aliu transfudit
et de vno imudo multi alij imu
di constituit. **S**ic vnus infectus
hereticus l peccator corruptus
multos alios corrupit. et imun
dicia successiue ad pluimos tras
mittit. **A**d ro. v. **E**x vno homie
peccatores constituti sut multi.
Istud etia pt applicari ad pecca
tu originale qd sez de alio in ali
os successiue trasmitit ita q na
tura filij p tactu nature paterne
et p successionem gnis viciat. **I**sta
debent ergo lauari p xpuctione
et lacrima: si straxerint imun
diciam peccati actualis. et etiam
p baptismi abluo: si sit tantu i
mudicia peccati originalis. et sic
in respere mortis munda reputa
but et in castris paradisi in vsus fi
lioz isabel id est sanctoz et an
geloz purificata pdicabunt.
Vel dic q liquor vel abus imu
di vasis significat sciencia vel e
loquenda peccatois. que sez imu
da et abominabilis reddit qn
ab imudo vase pferit. **Q**uia s^m
grego. cui? vita despiciat. restat
vt eius pdicaco contempnat ac.
Vas fictile in qd morticinu ca
debat polluebat et ideo frangi q
cito iubebat. vas vero ligneum

lauabat et mūdū effidebat. et i
vlt filioꝝ isrl itez vtebat. **V**as
terreum qd ē sine hūore et fir
mitate. figt hoiez i pccō obstina
tū. nullo hūore opūctiōis cōtri
tū. h in clibano cupiscēciay de
coctū. fragilitati obnoxū et sub
iectū. **V**as vero ligneū figt hoī
nē magis firmū quodā naturali
hūore humectū. **I**g. t si i vas ter
reū. i. i hoīe obstinato et peitēte
cadat morticinū pccā alicui? mor
talis et marie bēsis: illd pauldu
bio d; frāgi et p punitioē; de me
dio tolli vel etiā fortiter castiga
ri. Si vero istud vas sit ligneū.
.i. peitēs etiā si pccat? fucit: tē p
cōfessionē erudicionē et lacrima
tionē purificari debbit. et facta
penitētia iterato sicut prius mū
dus erit. **O**mne em̄ quod rep
tat super terrā abhominabile er
it: nec assumet i cibū. **Q**uicqd
etiā sup pectus quadrupes gdi
tur. et multos h; pedes. siue p
umeros trahit: nō cōedetur h
abhominabile erit vobis. **F**alia
reptilia significant auaros. qui
scz et corpore et pectore tangūt
terrā. terrēaq; tractāt et diligūt
tā corpore q̄ affectu. **Q**uia reue
ra tales qui nō cessant p auarici
am circa terrā. i. circa terrena re
pere et pectore cordis et affectu
terram. et ipsa terrena tangē et
p humū terrene cupiditatis pe
des suos multiplicēs. i. suos fili
os et faūlos post seducere. eru
dire et trahē: nō sūt cōestibiles

et tangibiles. i. imitabiles et fre
quētabiles: h; pro cetero ipsi poti
us debent eē abhominabiles et
detestabiles. sicut ad litterā patz
de vsurarijs et auaris quos qui
libet abominat. et quos deus et
populus detestatur. **N**t habetur
prouerborum de cōtercio. **L**abi
a mea detestabūt ipiū. **Q**uādo
morticinū cadebat sup sementē:
si erat sementis. non polluebat
ex morticino. **S**i vero aqua erat
madida tūc ex tactu morticini ef
ficiēbat immūdū. Sic vero si sem̄
affectiōis nrē humore deliciay
aspergit et ibibit restat si mor
ticinū id est aliqua mortifera tē
ptatio locutio vel exempli mali
datio. vel alicuius male psonē so
cietatis delectacō ipsū tetigeit q̄
p malū consensum facilliter pol
luat. **S**i vero ista humectatio de
ficiat et siccitas abstinentie vel pau
ptatis abundat: tunc in immū
dicia temptationis et mali con
sensus ita facilliter nō subintrat.
sed mundum et sine macula per
seuerat. **C**onstat enim q̄ ille qui
diuicijs aspergitur. tactu mortu
e temptationis facilius inficitur.
q̄ ille qui in siccitate paupertat
tis et abstinentie commoratur.

Vel dic q̄ morticinum signifi
cat peccatum: aqua vero signifi
cat delectationem in peccato: q̄
a scilicet morticinum id est actus
peccati mentem non infiat nisi
aqua id est delectatio consensus et
complacencia subfit. **P**eccatum

enī adeo est volūtariū qđ si non
est volūtariū nō ē peccatū. **h^m** au
gustinū **Vel** dic **h^m** glo. qđ aq̄
est baptis. nō qđ si illi qui aq̄ bap
ptismatis nō sūt loti scđ infideles
tangūt morticina. i. si cōmittunt
peccata mortalia nō tantū pol
luūt. nec ita p̄fūde delinquūt.
seu tanto peccato inficiūt sic illi
q̄ aqua baptismatis abluūt. qđ
scđ in eodem peccati gñe pl² pec
cat fidelis q̄ infidelis baptizat?
q̄ gentilis. qđ scđ infideles p̄ pte
excusat ignorantia: fideles vero
excusat cōsciencia. **F**ontes et cī
sterne et oīs aquay cōgregacio
nō polluebat. dato qđ a mortici
no tangeret. **S**ic vero fōtes sa
crescripture cisterne p̄bie. aqua
rū cōgregacō moralis sapiēcie n̄
inficiūt. nec mala aut imūda r̄d
dis si a morticino id ē a malo do
ctore vel p̄dicatore tangat. **Cō**
stat enī qđ iste fons sapie et sac̄
rū scripturay quantū de se ē non
p̄t pollui vel infici q̄uis cōtingat
eā p̄ hereticū male expomi vel p̄
malū hominē p̄dicari. **Vel** dic
qđ fons talis significat grāciam
sacramentalem quā pauldubio
morticinū tangens id est malū
minister administrans nūq̄ p̄t
inficere. q̄nyimo semp solet mū
da et hincera manere. **V**irtus enī
sacramentoy dependet a deo nō
a ministro: et ideo nūq̄ minuit
aut inficit ministri imūdicia vel
delicto. **M**ulier que peperit.
septē diebo imūda māebat et si

fuit ptus mascul² ip̄z i die octa
ua circūcidebat et p̄ quadragin
ta dies in domo stās tandē ex to
to ad cōionē redibat. et attriū cū a
lijs subintrabat. et p̄ purificacōe
sua sacrificiū scđ agnū aut colū
barū pullos aut turtures offere
bat. **S**ic vere qñ mulier id ē aīa
peperit aliquod bonū opus exī
de solet imūdiciā supbie vel ma
nis glorie cōtrahere. qua pro
pter nō statim est mūda id ē nō
statim debet mūdā id est scām se
reputare sicut phariseus. dicens
lucē decimo octauo. ieiuno bis i
sabbato et: quinyimo ipsa debz
partū suū circūcidē et examinaē
et omnē inanem gloriā ab in
de p̄scindere vel fugare: et sic per
septem dies id est p̄ totius hu
ius vite circulū. vel p̄ septē pec
cata mortalia semp se debet vilē
id est imūdā reputare. iux̄ illud
lucē xvij. cum omnia bene fece
ritis dicite serui inuitiles sumus
quousq; scđ p̄ quadraginta dies
id est per statum penitencie i do
mo pprie cōsciencie reclusa. ag^m
innocentie. turturē castimome.
colūbā simplicitatis et modestie
deo poterit imolare. **Q**uod cum
fecerit. tunc purificata et mūda
poterit attriū paradisi feliciter in
troire Jacobi quarto. **P**urifica
te corda duplices aīo. **Vel** dic
qđ partus potest significare malo
rū operū facinora. a quo si puri
ficari volumus. quadraginta di
es scđ per tempus penitencie vel

quadragesima nos recludere in
domo cōscie. et tādē oblati ag-
no turture et colūba. i. inoētie et
castitate et simplicitate. mūdi et
purificati eē poterim? et tēplum
seu atriu padisi cū mūdis. i. scis
et āgelis introire **P**er tm̄ spaciū
stabat mulier āteq̄ purificaref.
p̄ quātū pt? i. v̄tre steterat anq̄
viuificat̄. scz si eēt masculus p̄
q̄draginta dies: et si eēt feina p̄
octoginta dies. **M**ai? qz tps re-
quirebat̄ ad purificādum p̄ p-
tu feimneo q̄ p̄ puero masculo
Part? q̄ cū libidine cōcipit̄ et cū
imūdia nascit̄ significat̄ pccm̄
quod scz facit̄ cōcipi libido delectā-
tionis et quod facit̄ cōpleri et p-
fici imūditia opationis **I**git̄ istd̄
ē v̄z q̄ quātō stetit iste fetus in
v̄tre volūtatis et male cōplacētie
diutū? : tāto pro certo purgatio
penitētie debet durāe lōgius. **E**t
quātō m̄ idest anima plus volu-
it fetum pccā seā retinē. tāto d̄z
diuā? p̄ penitētiā affligē et pur-
gationē penitētie diuā? tolera-
re. qz t̄uera q̄to maior ē mora et
obstinacō tardiorqz cōfessionis
parturicō. tanto difficilior ē pur-
gatio et mundacō. vt sic de p̄p̄oz
cōe culpe et pene dicat̄ de anima
penitente illd̄ apo. xvij. **Q**uan-
tū glōrificauit se et in delicijs fu-
it. tantum date ei tormentum et
luctū **D**e viuificacōe et tardiore
et citiore. vide supra h̄ tercio ca.
de puero. **V**el dic q̄ puer hic
est homo qui octaua dierum. i.

in tpe resurrectionis vltime a vctis
mortalitatis defectibus circumci-
detur et mūdabitur. et sic quadra-
genario inde transacto ad tem-
plum padisi pducetur vbi imū-
dus non offertur.

Lepra multiplex nobis in
scriptura maifestat̄ scz le-
pra in capillis. lepra i. cu-
te. lepra in carne. lepra in veste.
lepra in domo **Q**uelibet istarum
leprarū erat immunda. et a tac-
tu et a frequentia hominū euitā-
da **P**ōt lepra significare qd̄cū-
qz peccatū et maxime peccatū lux-
urie que quidē luxuria infiat̄ nō
solū p̄p̄riū subiectū. imo etiā cōi-
stātes **S**ed reuera lepra luxurie
peccati vel infamie qnqz in capil-
lis. i. in cogitatione qnqz i. carne
. i. in delectatione. quādoqz in cu-
te id est in exteriori opatione in-
uenit̄ **Q**nqz infiat̄ vestem id est
exteriorem cōuersacionem. qnqz
etiā corrūpit domū id est totū vi-
ciniū et regionē **T**c̄ ei lepra n̄rā
eē i. veste vel i. domo dicat̄ qn lux-
uria n̄rā vel auaricia vel pccm̄ in
exteriori cōuersatione maifestat̄ et
quādo i. domo religiois vel ecclesie
p̄ infamiam diuulgat̄. et p̄ mali
exempli dacionem in alios dila-
tat̄ **V**el dic q̄ lepra ē supbia q̄
ad mod̄ lepre tūozem. et mētis
idignationē id ē inflaturā patit̄.
Ista ergo quādoqz in capillis qn
scz hō supbit et gloriat̄ i. caribz
Qnqz in carne qn gloriat̄ i. deli-
cijs carnalibz. quādoqz i. cute qn

gloriat in cutis pulchritudine:
quāq; in veste quā gloriatur in ge-
neris valore. **U**el dic q; capilli
significāt scie subtilitatem: caro
sang mis nobilitatē: cutis corpo-
ris formositatē. veste virtutū a-
mentatē seu etiā bonoz eterna-
liū fecunditatē. domus status seu
dignitatis quā obtinet sublimita-
tē. In istis em oib; p̄t lepra cre-
scere. et p̄ hijs oib; p̄t supbia l-
inamis gloria puenire. et mentē
inficē et sedare. **P**ro cessus q̄
fit extra hereticos videt̄ habuisse
ortū a p̄cessu qui fiebat antiqui-
tus extra leprosos. **D**icit̄ em q; si
suspicio lepre app̄eat in aliquo
forte qz est scabiosus vel qz cu-
tis apparebat hūilior et pilus al-
bior. debebat eū sacerdos reclu-
dere septē dieb; . et si videt̄ q; hu-
iusmodi lepra nō crescēt sed etiā
q; post inclusionē alijs septē di-
eb; sese nullatenus augmenta-
ret. debebat eū dimitte et mūdū
carnēq; bonā hrē p̄dicare. **L**aua-
bit inquit homo vestimenta sua
et mūdus erit quia scabies est.
Qz si forte lepra crescebat. ipsū
leprosu. et eū extra castra pellere
tūc debebat. **S**ic vero audita su-
spicione lepre. id ē heresis cōtra
aliquē. debet eū sacerdos id ē iu-
dex diligenter inuestigare: et eti-
am si sit necē capē et includē. **S**i
vō videt̄ q; nō pseuerat h; cessat.
ipsū tanq; mūdū debet absoluē
et inde liberare et esse potē scabi-
em q̄ leprā id ē aliquē leuē erro-

rē q̄ heresim iudicare. **Q**uilibz
em scabies nō facit leprosu: nec
quilibet erroz facit hereticū.
Sed p̄culdubio si viderit huius
modi maculam crescē. ipsūq; in
errore p̄sistē: tūc debet eū lepro-
su vel hereticū iudicare. et a cōso-
cio fidelū segregare. **M**atth̄ xxv
Sepabit malos de medio iusto-
rū. **U**el dic q; scabies vel lepra
sūt due spēs ex cōdicōis scz mi-
nor et maior. **P**ropter scabiē g^o
.i. p̄pter minorē ex cōdicōnem
nō debet quis a canonica fidelū
cōione se ḡgari. h; tūc vestem cōscie
sue d; lauaē p̄ cōfessionē et a sac-
dote mūdari. **P**er leprā vō id est
p̄ maiorē ex cōdicōz homo debz
ab alioz cōsozio diuidi et ab ip-
sis tanq; leprosus necō reputari.
Psa. liij. **N**os aut̄ reputauim?
eum quasi leprosu. **V**ir de cu-
ius capite pili fluūt calu? et mū-
dus est. et si etiā a fronte cede-
rint mūda et recalua. etiam mū-
dus est. **S**i vero in caluicia lep-
ozitur. immundus iudicabitur.
Caluiciū quod nichil aliud ē
qm̄ casus et nuditas capillozū.
potest significare voluntariam
paupertatem. quam pro certo
qui debite amplectitur mundus
et sanctus apud deum efficitur.
intantum. q; q̄nto quis plus ca-
pillos diuiciarum suarum pau-
peribus per elemosinas dimit-
tit fluere ita q; caluiciū paup-
tatis ipsum ex hoc cōtingit iaur-
tē nūqm̄ p̄pter hoc debet vilis

et immundus reputari: h magis
mūdus et honorabilis apud deū
et hoies credi. Verū tñ qñq; conti
git q; i caluicio ois lepra q; se; de
paup; tate qñq; ois supbia et i
amis gloria q; illi q; dicias dimit
tēdo vel pauperib; erogādo sūt
paupes exm qñq; supbiūt et fiūt
arrogātes et alios cōtēpnentes
et p;erā iudicātes. cōtra illud ad
rō. xiiij. **S** qui nō māducat. mā
ducātē nō iudicat. Et sic in calui
cio eoz lepra nascit. i quātum de
paup; tate sua gloriari et alio; cō
tēpnē d;probāf. Et tñ sic apparz
eccl. xxv. Paup; sup;bo inter ea
que deo displicent. numerat
Vel dic si vis q; caluiciū ē flux; et
abraho vicioz q; se; p; d;fessio; et
penitētiā efficiat ita q; hō mūdus
et sanctus credit et habet. Verum
tñ q; quādoq; de tali mūdicia su
p;bit et gloriatur. ideo leprosus
dici meret; suaq; mūdicia i leprā
et sua scitas i culpā d;ntit. **M**ū.
xij. **M**aria apparuit cādēs lepra
q; h; mix. Sic h; sup;ponit; lepre
fig; erāt color rufus et albus per
corp; diffusus. et cutis buillioz.
in capillis flauus. Unde etiā sicut
h; p; i capite et in barba et i frō
te lepra generabat; et ibi d;gnosci
bilius videbat;. Sic vero qñ
in hoie apparet albedo castitatis
rubedo maliciose volūtatis flau
do duplicitatis et d;psio excessi
ue builitatis. signum est quille q;
bz talia nō ē bon; h; magis est le
prosus spūaliter et corruptus. qz

euera illi qui sūt leprosi aut pec
catores et corrupti. vt cōmunit
singūt se eē ceteris magis humi
les atq; castos. et amplius appa
rēt subtiles. sciētifici et astuti. **E**c
clesiastici. xix. **E**t qui neq;ter se
humiliat: et interiora eius ple
na sūt dolo. Et sic dico q; isti bñt
leprā fictē humilitatis in capite
inquātū alijs inclinat. lepra ma
licie in barba inquātū se habere
dīnam sapiētiam similat. barba
ei sapiētīā significat. leprā fictē
castitatis in fronte id est in appa
rētia honesta quā oibus manife
stant. sicut de oia de quo dicit; ij
pal. xxvij q; statim orta ē lepra i
facie eius. De istis sic b; dicitur
vestis siue pelli; sup;ponebat; sub
ire lepram. et erat talis lepra. q;
dā alba macula vel rufa humili
tate superficie cetera corrodēs vel
inficiens ipsam vestem. **I**sta
g; si manifesta erat. sacerdos dēbat
eam videre et ipsam vestem d;bu
rere. Si vero dubia eēt lepra. dē
bebat eam includere et si nō cre
sceret dimittere. Si vero creuisse
reputabatur. ipsam q; cito d;cre
mare. Sic vero si aliqua vestis
id est aliqua persona lepram he
resis incurrerit. et clarū perspi
cuumq; fuerit proculdubio per
sententiam sacerdotis id est pre
lati vel iudicis concremari debet.
Si vero fuerit aliquod dubium
debet itra clausurā abiurationis
recludi. et si vltia nō creuerit sic
dimitti. Sic vero post reclusioē

id ē post heresis abiuracionē in
uenta est lepra creuisse et talis ve
stis. id est talis psona in hēsim
relapsa fuisse: tūc vero debet cō
buri et seculari potestati deman
dari vel dmitti. **M**atth. iij. p ale
as doret igni inextinguibili
Vel dic de pumicōe maloz qz iu
dex vel p̄latus si videt aliquā ve
stē id ē aliquā psonā viciōsam.
si sit talis lepra. i. tale crimē qz n̄
posset nec celari nec emēdari. de
bet istā vestē d̄burē. i. psonā ip
sam p aliquā penā corpis d̄dēp
nare. **S**i v̄o sit nō adeo euidentis
lepra crim̄ v̄tpote qz nullū scā
dalū fuit ibi: vel qz spes est qz de
linquēs se corrigeat et qz lepra ip
si? criminis ad deterius nō p̄cedz
debet in loco p̄mie vel ī bono car
cere eū recludē et vsqz ad temp̄
p̄finitū ab eo ipsū debz p̄mie vim
culis alligāe. ita qz si videt leprā
ip̄si? criminis nō p̄cedere s̄ cessare
debet talē patientē mūdū iudi
care. et de clausura carceris libe
rare. **S**i v̄o videt qz talis clausu
ra seu talis inūcta penitēcia nō
p̄ficiat. tūc ipsū d̄burē. i. sententi
aliter d̄dēpnare debet. **I**stū etiā
modū seruat deus. qz illos qui
ex toto sūt leprosi. obstinati in
corrīgibiles atqz mali de quozū
salute despat. sepe p mortē subi
taneā interficiat et in inferno cō
burit. alios v̄o de quozū salute
sperat. solet in carcere tribulatio
nū includē et eos castigādo mū
dare. et mūdi p̄speritati restitu

ere. **S**i vero ipsos p clausurā tri
bulacōnū videt nō posse corrigi
solet eos finaliter in inferno cre
mare. vt sic de quolibet tali dica
tur **J**ob. xv. **O**mnē palmitē nō
afferētem fructū tollet eū. omnē
qui fert fructū purgabit eū. **q̄c̄**.

Si lepra apparebat in aliqua
pte vestis. debebat illa vestis in
cludi. et si nō crescēt debebat aq̄
lauari. **S**i v̄o locus ip̄si? macule
adhuc obscurior apparebat. de
bebat ip̄a macula a soliditate ve
stis abrūpi. **Q**z si tūc adhuc in a
liqua pte vestis alia filis macu
la nascebat. tūc qz lepra erat vo
latilis tota vestis ignibz manci
pari iubebat. **P**estis ē p̄ccōz q̄
scz dyabolus se induit qn̄ ipsū si
bi d̄glutinat et adiūgit. macula
ē peccatū qd̄ lepra dicit. p̄ eo qz
p̄ ipsū hō corrūpit et fedat. **I**git
si d̄tingit leprā seu maculā p̄ccā in
aliq̄ psona gnari et nasci. p̄cul
dubio sacerdos. i. p̄lat? d̄z ipsū p̄
mo benignitē corrige et ī clausurā
et in statutoz obediēciā ponē et
p̄ d̄fessionē et p̄miaz emēdare. **S**i
v̄o p̄ loturā p̄mie adhuc appare
at in ista veste. i. in ista psona ve
stigiū macule p̄cedentis in aliq̄
mala d̄suetudine vel aqua mala
d̄dicōe et r̄liquijs p̄missoz crimi
nū. statim debet sacerdos illam
maculam abrumpere et illud vi
cium penitus ab eo sep̄are. **S**ed
si iste recidiuando talem macu
lam iterat. ita. qz iterum similis
culpa in eo appareat. ita qz sp̄e

correctionis de ipso amplius non
habeat: tunc vere igne tribulatio-
nis et aspectu puicionis dicitur oburi:
vel etiam ad hanc si crimine hoc requi-
erit dicitur ignibus cremari sicut si est
hereticus et relapsus: quia reuera quod per
benignam locutionem. monitionem et
castigationem non corrigit sed rati-
uat seu cotidie in similia relabi-
t. necesse est ut asperius corrigan-
t. quia ubi non proficit correctio in facto
fidei ignis incendum apponat. Job
xv. Si quis in me non manserit. mit-
tetur foras sicut palmas. et arefcet.
et in ignem mittetur et ardet. Lep-
sus mandabat extra castra eici et
a mundo et consortio ad sacerdotis
arbitrium separari. Os eius debebat
veste contegi. ne ipsi a belitu pos-
sent alij infici vel corrumpi. caput
eius debebat esse nudum. vestimentum
eius dissutum. et ipse seipsum debebat
clamare vile sordidum et immundum.
Solut extra solebat manere. et a
mundorum consortio iubeatur
penitus abstinere. Reuera talis
leprosus videtur esse peccator et ma-
xime ille qui maioribus criminibus
est infectus et fetoribus infamie ma-
culatus et potissime hereticus et
excommunicatus quia reuera talis
a consortio caritativo diuiditur
per inuidiam. solus et sine bone so-
cietatis copula seivgitur per discor-
diam. caput sue intentionis nu-
dum efficitur per iactantiam. vestis
conuersationis tota dissuitur per
insolentiam. Os vero sue locutio-
nis est ita fetidum et immundum

quod alios corrumpit et inficit. per de-
tractoriam infamiam. quare propter
hoc contegi meretur et reprimi.
ne anbelitus suarum malarum
locucionum alios corumpat per
nequiciam. Vilem ergo et immun-
dum se potest dicere per vniuersalem
corruptionem et spurciam. dicitur
illud quod scribit iohannis xiiij
Quasi plaga lepre videtur esse in
domo. Quia vero leprosi id est
peccatores solent singularitatis
solitudinem diligere. et socie-
tates bonorum fugere. intentionis
caput per iactantiam mundare
os suum per versucias locutionis
contegere et vestes conuersacio-
nis proprie lamare contra illud
supra decimo. Capita vestra noli-
te nudare: et vestimenta vestra noli-
te scindere. In domo quando ori-
ebatur lepra. Erat autem macula
corrosiua lapidi vel parieti ipsa
sa ceteris partibus parietis magis
pressa. Igitur si talis lepra appa-
rebat in domo quibus adhaerebat.
debebant lapides de pariete sub-
moueri. tota domus debebat ra-
di et domus alio luto limari lapi-
desque et puluis abrasus debebat
extra ciuitatem proici et portari.
Quod si talis lepra in aliqua parte
domus oriebatur. alia lepra per-
seuerans iudicabatur. et ideo to-
ta domus destruebatur et ligna
et lapides extra oppidum in locum
immundum ilico portabantur.
Sic vero si lepra alicuius heresis
vel prodicionis in aliqua domo

vel in aliqua villa vel collegio na
scit statim submouēdi et e medio
tollendi sūt lapides id ē p̄sone q̄
macula huiusmodi corrodūtur
ne forte p̄ alios alij lapsu t̄pis
macula filii corrūpant Sedm̄ ei
beatū bernardū **M**elius ē q̄ pe
reat vnus q̄ v̄ntas tota **E**t do
mus ista debet p̄ correctionē ra
di et puluis male et hereticę do
ctrine abinde eijci et luto alio .i.
alia bona doctrina .ipsa domus
instrui vel limiri. **A**liq; lapides
.i. alie bone p̄sone loco p̄mozū
scz in officijs . dignitatib; et be
nificijs substitui et reponi. **J**ob
xxiiij. **C**onteret multos et inu
merabiles: et regnare faciet ali
os p̄ eis **Q**si talis lepra nec sic
velit cessare ymo ad alios inue
niat trāfire et iterū in alijs lapi
dib; .i. p̄sonis subcresecē et veniē
tūc nō pigeat sacerdotē l̄ p̄latū
talē domū .i. talē villā vel collegi
um de medio tollē et extra opidū
.i. extra dionē fidelium ex cōicādo
denegere et etiā ex toto si sit necē
inuoato brachio seculari subū
tere et delere . sicut factū ē de ordi
ne templarioꝝ . **V**el si vis dic
q̄ lepra est vicū pdicōnis quā
si iudex in aliqua domo vel villa
reperit . statim ipsos lapides qui
ibi adheret .i. ipsos pditores de
struere et euellere et in loco et of
ficio qd̄ tenebāt alios substituē
debet . et alio luto scz cōmēto cari
tatis recōciliacōnis et amoris d;̄
talē domū seu patriā vngere vt

sic i fidelitate dñi sui possit de cæ
tero p̄manē **Q**si contigat talē do
mū . villā vel patriā ex toto cor
ruptā esse et leprā istā scz pdicō
onē p̄ omnes p̄tes eius veniē . tūc
tota ipsa domus seu villa ruine
seu piculo debet penitus subijcē
vt sic quos alioꝝ pena nō terru
it possit p̄p̄a pena sua cohercē .
Lepra em̄ .i. heresis vel pdicō p̄
seuerās alio mō nō tollit̄ n̄ tota
domus leprosa .i. tota villa l̄ pa
tria pditrix vel heretica destrua
tur **Q**uā domus leprosa examia
bat̄ . solebat claudi et introitus
habitorib; denegari . quā qui
tūc t̄pis intrabat vel ibi dormie
bat . imūsus efficiebat̄ : et laua
re vestimēta sua tenebat̄ **D**o
mus leprosa et infecta ē mūdus
qui tūc t̄pis a dño fuit clausus
quando eius ingressus et amor
fuit nobis per dominū interdi
ctus . prima **J**obis ij . **N**olite di
ligere mūdum et̄ . **Q**ui ergo in
ista domo leprosa idest in mun
do p̄ malā placendam intrat .
et ibi dormit et temporaliter se
delectat : pro certo faciliter imū
dicam culpe et maxime auaci
cie et luxurie sol; incurere : qua
p̄pter necesse habet per confes
sionem et penitentiā se lauare .
Psaie p̄mo **L**auamini : et mūdi
estote **V**el dic q̄ ista domus sig
nificat ex cōicatum qui tūc alijs
clauditur quando occasione istius
us lepre dicitio eius alijs dene
gatur **S**i igit̄ tūc aliquis talem

domū introierit et cū tali p̄cipa-
uerit. imūdū? .i. excoicat? scz mīo-
ri excoicatione et ipse erit. **Nūi.**
rix. Quicq̄ tetigeit imūdū: imū-
dū fiet. **Vel** dic q̄ sic p̄z ex p̄mis-
sis q̄tuor genera lepre iueniebā-
t. vii lepra i veste. lepra i cute. le-
pra in carne. et lepra i domo seu
in ede. **Sic** vero dico in oīb; in-
ueniūt q̄tuor genera viciorū scz
lepra in veste. hoc ē curiositas ve-
stiū seu lasciuiofitas. lepra i cute
hoc ē gula ingluuies seu castri-
mergia. lepra in carne. hoc ē car-
nalis delectacō seu luxuria. lepra
in domo seu in ede hoc ē rumor
mal? seu infamia q̄ scz apparet i
domo et lapidib; .i. in exteriori
vicinia. **Vnde** videt q̄ iste q̄tuor
lepre possunt significari in istis
q̄tuor lepro? de q̄b; dicit q̄rto
regū vii. Quatuor viri erāt le p̄-
si iuxta introitū porte

Quādo leprosus cum ali-
q̄ mūdabat. ad restitu-
cōez ipsius multa requi-
rebāt. Debebat ei an̄ oīa ad osti-
a castrorū venire et sacerdoti se o-
stēdere sacrificia offerre et sanguine
passeis occisi dēbat eū sacerdos
aspergere. extra p̄p̄iū tabnaclū
lū debebat aliquādiu manē. oēs
pilos corpis et barbā et sup̄cilia
radere vestes et corpus lauae. et
sic oblati duob; agnis poterat
mūdus castra mundorum intra-
re. **Sic** vero peccator quādo
vult a lepra mundari et fidelū
restitui communi. tunc debet

ante oīa p̄ cōfessionē sacerdotib;
ostēdi. **Luc.** xvij. **Ite** ostendite
vos sacerdotib;. **Et** oblato sacri-
ficio spūs contribulati sanguinē
passeris. .i. xp̄i d; p̄ sue passiois
mēoriā aspergi. capillos malaz
cogitacōm et affcōnū a se radē
et euellere. barbā fatue sapiētie
et sup̄cilia sup̄bie deponē. et lac-
mis contritionū se lauare et ab-
stergere. extra proprium domi-
cilium aliquādiu peregrinan-
do manere. et tādē duos agnos
idest duplicē ignorantiam cor-
dis et corporis domino offerre.
et sic mūdus poterit fieri. et ad
sanitatem gratie reuēire. **Ma-**
thēi. vndecimo **Ceci** vident sur-
di audiunt. claudi ambulant. le-
p̄si mundantur. **Ad** mūdaci-
onem leprosi requirebant? duo
passeres in aqua viua i vase fic-
tili. lignum cædrinum. ysopus.
vermiculus idest filus cocāneus
Unus ergo istorum passerum
occidebatur. et sanguis eius sup̄
illas aquas in vase illo fictili stil-
lare permittebat. et tandē pas-
ser alius viuus. et ysopus in li-
gno cædrino cum filo cocāneo p̄
modum aspersorij ligabatur. q̄
bus in aquis rubricatis intinc-
tis leprosus septies intingeba-
tur. et sic passer ille viuus abire
in campum permittebatur. ra-
fisq; pilis et lotis corporeis et
vestib; homo etiam p̄ septē die^s
extra p̄p̄iū tabnaclū morabat.
Octava v̄o dies duos agnos

sacerdotibus offerebat: et mundus
effectus castra ingrediebat. **L**e
prosus significat genus huma
nū quod scilicet in adā fuit infectū. de ca
stris idē de paradiso eiectū. ita quod
vestimentū sue mortalitatis fuit
dissutū. **C**aput vero sui cordis
fuit criminibus virtutū nudatū. **J**ob
p̄mo **M**undus egressus sū de vte
ro m̄ris. **A**d hoc ergo quod ille le
profus mūdaret et in castra pa
disi redueret. plura necessaria
d̄currūt. **N**ecessesse em̄ fuit quod iter
ueniret duo passerēs id ē dupli
cis xp̄i nature v̄mitas et veritas.
aqua viua. i. baptismi puritas:
vas fictile. i. xp̄i nature mortali
tas. yfopos qui tumores sedat.
id ē ip̄si xp̄i hūilitas. cocca seu
vermiculus filū scilicet ignei coloris
.i. ip̄sius xp̄i ardēs amor et cari
tas. lignū cedrinū. i. ip̄si xp̄i
et sue passionis austeritas. san
guis passeris occisi. i. sanguinis
effusi vtilitas. **I**sta em̄ oīa hūa
nū genus leprosiū puificauerūt
et castrorū paradisi eidē aditū red
diderūt. **D**e istis em̄ duobus pas
seribus. i. de ista duplici xp̄i natu
ra hūana et diuina. vna sola fu
it occisa scilicet natura hūana in va
se fictili hūane mortalitatis mor
tua. **N**ihil passus fuit homo s̄m
diuinitatē: in desertū euolare di
ctus ē in quātū passionis acerbi
tas ip̄siū aliquāliter nō afflicxit.
diuinitas t̄n ista ī sanguine pas
seris mortue intincta dicit̄ fuis
se in quātū p̄ passionē ip̄sius xp̄i

hois noscitur ei? diuinitas consensit
se. **C**edro etiā cū cocino caritatis
et yfopo hūilitatis alligata dicit̄
tur in quātū ip̄sius deitatis cari
tas et hūilitas in ip̄so cedro. i. ī
ip̄so ligno crucis sūme apparuis
se mōstrat. **I**deo ap̄lūs d̄t quod p̄p
ter nimiam caritatem qua dilexit
nos deus. filiū suū tradidit. **A**d
ep̄he. ij. et ad phil. ij. d̄t quod hūi
liant semetip̄sū factus obediēs
vsq; ad mortē mortē at̄ crucis.
Omnia t̄n ista scilicet passer viuus et
sanguis passeris occisi et lignū
cedrinū in aqua imersa dicit̄ ī.
quātū scilicet ip̄se aq̄ baptismi a san
guine et passiōe xp̄i et ip̄si deita
te et crucis v̄tutē p̄paz forciūtur.
Ergo iste aq̄ mixte cū sagne. i.
baptismū et xp̄i passio iūcte fil
sep̄cies. i. mediātibus septē domis
sp̄s̄sci leprosiū istū scilicet gen̄ hu
manū asperserūt. et a lepra peccā
lauerūt sic vt p̄ septē dies id ē
p̄ curtiulū vite huius scilicet in octa
ua futuē refectionis ex toto mū
dus efficiat. quā et absterfis oībus
mōlilitatis supfluitatibus: castra
paradisi ingrediet̄. et ad illos de q̄
rū societate ceciderat scilicet ad filios
isrl̄. i. ad beatos āgelos adiūge
tur. **P**̄ mūdacionē em̄ leprosi et
ip̄si mūdificacionē p̄missam se
ptē diebus debebat eē p̄p̄riū tab
naiculū manē. qz scilicet dato quod hu
manū genus p̄ xp̄i passionē ba
ptisinū et crucē a lep̄ peccati ori
ginalis mūdet nō t̄n p̄pter hoc
statū tabnaiculū paradisi ingrediet̄

ymmo extra seꝛ in hac valle misē
rie septē diebꝫ .i. p totā vitā istā
q̄ p septenariū dierū fluit pma
nē iubet. vsqꝫ rēiat octaua .i.
futura resurrectio. vbi inter mū
dos vt pmissum ē ī corꝑe et aīa
celestē habitaculū sortiat. et sic
de hoīe videat dēū illd̄ exo. xxij
Septē diebꝫ fit cū mrē sua .i. cū
mortali vita. die v̄o octaua da
bit eū dño. **V**el si vis dic q̄ ad
hoc q̄ leꝑsus idē bō pccōꝛ mū
det. necē ē q̄ sac̄doti p cōfessioē
se ostendat ⁊ q̄ deo duos passe
res seꝛ corꝑus et aīaz offerat. et
q̄ lignū cēdinū idest crucis me
moriā. cocū caritatis. et yꝑopū
humilitatis. necnō vas fictile cū
aqua idest cor contritū cū lacri
mis seꝛ ferat. vt sic dū vnꝫ pas
serū suorum seꝛ corꝑus p peitē
tiam imolatur. aliū passer scilicet
aīa liber euolet et recēdat. **N**ā
cū sanguis idest pccm̄ ī aqua vi
ua lacrimarū et vase fictili id est
corde humili p cōfessionē fundi
t. et tali lacrimarū delictis pro
prijs rubricata mediāte humili
tatis yꝑopo leꝑsus pccōꝛ asper
git. et lauat. ab oī cōtagio mū
datur et ad castra xp̄i seꝛ ad gra
tiam in p̄senti et gloriā in futuro
tāq̄ mūdus et innocēs accepta
t. **P̄s.** Asperges me domine yꝑo
sopo et mūdabor: lauab̄ q̄
Hic ponitur leꝑsus mundatus
debebat duos agnos offerre sa
cerdoti. qui de sanguine debebat
aurē dextērā. pollices. manus et

pedes dextri ipsiꝫ leprosi tingere
q̄. **E**t simile habes exo. xxx. vi
de et expone sicut ibi. **H**ic poi
t̄ de illo qui a lepra et infra cap.
sequēti de illo qui a fluxu immū
di semis mūdabant. q̄ ingredi
statū nō dēbat p̄sumē h̄ p septē
dies idignū se propter prece
dētē immūdiā reputare et a ca
strorum ingressu cessare. **I**n
quo figuratiue notatur q̄ quādo
notabilem immundiciā et infā
miam incurrit dato q̄ inde mū
detur et emendetur et ad gratiam
seu mundiciā pristinā repa
ret. semp̄ debet quadam natura
li verecūdia sibiꝫ timere ⁊ nō
presūptuose in castra id est in so
cietates mundorum seu maiorū
se iūgere. sed inde aliquādiu
se retrahere quousqꝫ p̄fecta mū
dicia seu fama ipsum permittat
subintrare. exemplo illius pub
licani. qui non audebat oculos
ad celum leuare. sed percutiebat
pectus suum et dicebat. **D**omi
ne propicius esto michi peccato
ri. **Luce xvij.** Dato enim q̄ lepra
culpe tollat̄ lesa tamē op̄mio ne
cesse est q̄ aliquādiu retrahatur
et p̄sumptione et audacia repri
mat. **V**el dic contra ifames q̄
dato q̄ culpa trāserit. ē manꝫ tñ
ifamia q̄ ip̄os castra ecclie bñfi
cia dignitates ecclie sine ampli
ori sacrificio. i. sine speciali dispē
sacione egredi non p̄mittit. **V**nde
in canone d̄ q̄ porte dignitatū
infamibus non patebunt

Ille qui fluebat semine imūdo? erat
et extra castra eius debebat: oīa q̄
cūq; attingebat imūda erāt. qui
p̄mo oēs qui carnē eius saliuam
ei? vestimēta ei? sagma sup qd̄
sederat et lectū ei? tangebāt p̄ti-
nus imūdiā atrabebāt: et ideo
se lauare debebāt. Si etiā tange-
bat vas fictile. frangebatur. Si
vero vas ligneū lauabat. Tal̄
erat fluens semine. De iudiciū p̄ o-
nia erat de muliere que mēstrua
paciebat. Talis semine fluēs sig-
nificat luxuriosū semine abhomi-
nabile et imūdū: p̄ menstruosa
etiā mulierē itelligo feminā lux-
uriosam: qz v̄e taliū carnes id ē
carnalis vita. saliuā defluēs id ē
carnalis secta: lectus. i. carnalis
delectacō: vestis. i. inhonesta. cū
sacō penitus sūt imūda intātū.
qz qui talia tangūt id ē qui talia
frequētant et imitant. imūdiā
luxurie et infamie atrabē dino-
scūt. Qua p̄pter lotua confessio-
nis et penitencie se abluē tene-
būt. et ideo tutū est qz tales vi-
les p̄sone nō tangāt aut frequē-
tent. sed qz potius de alioꝝ con-
sorcijis expellant. Gen. xxi. Eij-
ce ancillā et filiū ei? Quarto re-
gū v. Vade. lauare sepcies ī ior-
dane ac. De vase vero ligneo et
fictili dic vt s̄. c. iij. Vel si vis
dic qz semine fluēs est hereticus:
qui qz semē imūdū id ē malā do-
ctrinā seminat. ideo scā ecclā ip-
sū repudiat. et de societatis ali-
oꝝ fugat. Jgit̄ caro. i. carnalis

vita. saliuā id ē imūda doctrina
lectus id ē iniqua secta taliū nō
debet tāgi nec aliquāliter frequē-
tari sed magis effugi et vitari.
Vnde ad titū iij. dicit. Hereticū
hoīem post terciā mōtionē de-
uita: sciens qm̄ corruptus ē. Ta-
lis imūdus qm̄ mūdabat. debe-
bat septem dieb; expectare. tan-
dē seipsū in aquis viuis lauaē et
postea turtures et pullos colū-
barū offerre et sic castra in v̄spe-
re poterat subintrare. Sic v̄o ille
qui a fēdo hūore carnalitatis sa-
nat. debet septē dieb; expectare
id ē de septē peccatis mortalib;
se deliberare p̄ cōtricionē. se totū
lauare p̄ confessionē colūbas offer-
re id ē simplicitatē: turtures. i.
castitatē: et sic mūdus erit p̄ san-
ctitatē: et tabernaculū paradisi in-
trare poterit p̄ beatā felicitatē.
Inter cetera sacrificia vnū mag-
nū et solempne fiebat ī festo ex-
piacionis in quo scz cineres fie-
bant de quib; aquā expiacionis
faciebant: et per totum annum
immūdos purificabāt. Accipie-
bantur enim quatuor animalia
scz vnus aries vna vitula trien-
nis rufa et duo hirci: que omīa
ad ostium tabernaculi offerebā-
tur et ritu mirabili immolaban-
tur. Mittebantur enim sortes
super hircos vt scz vnus deo a-
lius populo assignaret. et qz ille
q̄ ī sortē dño cadebat imolabat.
Ille vero q̄ populo assignabat
in p̄scriptis peccatis populi sup

caput eius p nūciū ad hoc depu-
tātū ī desertū emittebat. ⁊ ibi lib-
abire pmittebat. ⁊ lupis et leoī
bō exponebat. **Ali?** vō hircus v-
na cū vitula rufa mādabat p sa-
cēdotē occidi et sanguine ipi? ip-
sū tabnaclū interi? et exteri? ex-
piari ⁊ hoc scz p sacēdotē linea tu-
mica. scālibz lineis. zōna linea ⁊
cōdari linea idutū. et tā ppiciato-
riū q̄ altare aureū q̄ etiā velū cū
digito ticto sanguine sepcies as-
pigi. **Sacerdos** em̄ illa die cū san-
guīe solus scāscōz intrabat. ⁊ ne
visa maiestate dñi morēf. mag-
nā copiā thuris in thuribulo se-
cū portabat q̄ totū scūariū obnu-
bilabat. quibz pletis sacerdos
egrediebat. et depositis dictis ve-
stibz vestimentis sacerdotatibus
iduebat. arietēqz cū adipibz san-
guīe et renūculis hirci occisi. et
vituli dño sup altaē immolabat
et sic ipsum altare ab immundi-
cijs filiorū israhel expiabat. vi-
tule vero et hirci carnes sim? et
pelles extra portari faciebat. et
vsqz ad cineres cōburebat ⁊ ī ig-
nē lignū cōdrinū ysopū et cocū-
bis tinctū cōbureda cū carnibus
imittebat. **Et sic** populus a suis
peccatis expiabatur. taberna-
culum emūdabat. cinis p faciēda
aqua expiatiois efficiebat. que
p totū annū seruabat. **Dicim?**
allegorice qz ista animalia xp̄z fi-
gurare vidēt quia si hircus emis-
sari? qui illesus dimittebat. dei
tatē figt. q̄ scz ipassibitis pseue-

rāt. alia vō tria aialia denotāt ip-
si? bñamitatē p eo scz qz tres na-
tūas cōtinet scz aīaz. sanguīnē et
carnē vnde etiā et iste dicit aries
ductor gregis. dicit hircus pp-
terea qz in similitudinē carnis fu-
it factus. dicit vitula rufa trien-
nis inquātū fragilitas mortalita-
tis sue. quā sexus femineus desi-
gnat. triginta ānis prius vixit
et post tribz ānis et amplius p-
dicauit. **Sanguis** igit istius effu-
sus idest virtus sui sanguinis et
passionis interiora idest celestia
exteriora id est terrestria tetigit
et expiauit inq̄tum secundum a-
postolum illa que in celis sunt ⁊
in terris p sanguīnē suum paci-
ficauit quando scilicet secundum
apostolum ipse qui est sacerdos
et hostia per proprium sangui-
nem semel in sancta intrauit. **Ad**
hebreos nono. **Propiciatorium**
enim idest diuina propiciatio et
misericordia isto sanguīe asper-
gitur inquātum iste deus p xp̄i
sanguīnem humano generi pla-
cāt. **Altare** etiā. i. ip̄e amor pris-
m̄ isto sanguīe fuit tactus inq̄-
tū fuit ad pacē bñamī generis in-
clinat. velū em̄ idest ipsū celum
sanguīe isto vidēt tactū inquā-
tū ei? vō tute homibz fit aptū. pa-
uim̄tū iteri? .i. natura āgetica. et
pauim̄tū extei? .i. tota natūa hu-
mana isto sangne fuit tacta inq̄-
tū vna natā fuit alēi cōsiliata ⁊
mediāte xp̄i sanguīe cōcordata
et ruina angelica per homines

reformata **Ad ephe. ij.** Vos qui
eratis aliquñ longe: facti estis p-
pe in sanguine xpi. Ipse em̄ est
par nra. q̄ fecit vtraq; vnũ. **I**sta
em̄ asperio mense vii. facta dici-
tur p eo q̄ ipsaz spūs septipler
nobis impartit. **I**git̄ istud ē re-
rũ q̄ corpus istius hirci atq; vi-
tule scz xpi extra castra id ē extra
citātē iherl̄m fuit positũ. ⁊ ibi cū
appositiōe ligni cœdrini. i. crucis
passione crematũ id ē afflictũ ⁊
vsq; ad cinerē id ē sũmā humili-
litatē seu corpis deformitatē re-
dactũ **Pla. liij.** Vidim⁹ eũ et nō
ē ei aspectus. **I**n ipso ei passiois
igne interuenit cœdrus id ē cru-
cis ⁊ asperitas. y sop⁹. i. bñilitas
cocaus bis tict⁹. i. ip̄si⁹ xpi clem̄-
cia ⁊ pfecta caritas. **C**imis g⁹. i.
passionis xpi vtu⁹ cū aq̄ baptis-
mi miscet⁹. et sic in eccl̄a seruat⁹
et inde cotidie ppl̄s purificatur
et ab originali crimine expiatur
Ad hebreos ix. Sanguis tau-
roz aut hircorū et cinis vitule a-
spersus inquinatos mūdificat.
Uel dic aliter q̄ iste tres spēs
aiālũ significare pñt tria gñā p-
sonaz. **A**ries em̄ dux gregis sig-
nificat p̄latos. vitula iugo sub-
dita significat religiosos et cleri-
cos. duo hirci significant secula-
res bonos et malos. **I**ste em̄ ari-
es in holocaustũ oblat⁹ dicit⁹
qz scz p̄lati toti deo offerri tenē-
tur. **H**olocaustũ em̄ erat illa spe-
ciēs sacrificij de quo nō licebat
retinere aliq̄d sed totũ optebat

deo offerre: nec ppl̄s nec sacer-
dos poterāt sibi aliq̄d retinē vel
reseruare. **E**t ideo dicit⁹ ab olon
qd ē totũ ⁊ caustos qd ē in cœdiũ
p eo q̄ totũ dño cremabat⁹: qz
reuera p̄lat⁹ debet eē ita deo de-
dicatus q̄ tot⁹ debet eē p carita-
tē dño associatus. et nulli alteri
scz nec carni nec mūdo nec dya-
bolo mancipatus. **V**itula v̄o id ē
clerici vel religiosi iugo obedien-
cie debent more vitule subija. et
deo p penitēciā cremari. **E**t da-
to q̄ corpus eoz extra castra scz
exterius in mūdi negocijs cre-
met⁹ aliquociēs p vitā actiuam.
adeps tñ et renūculus sue interi-
oris affectionis in tabnaulo scz
sup altare paradisi cremat⁹ et in cœ-
dit⁹ p cōtemplacionē: qz scz tam
de vitula q̄ de hircō bono deo re-
tento id ē tā de bonis eccl̄asticis
q̄ laycis. illud debet esse verũ q̄
interiora deus p affectionē et cō-
tēplacionē habeat. dato q̄ car-
nes. pellem et finũ id ē dato q̄
corpa mūdus exterius in nego-
cijs detineat. **H**irci vero. i. xp̄ia-
ni seculares in duo diuidũt⁹: qz
s̄m̄ sortem occulte dei disposicio-
nis aliqui deo reseruant⁹ et sibi
p penitēciā cremant⁹: alij v̄o
cū peccatis et iniquitatib; suis ⁊
alioz p destũ mūdi vagari per-
mittũt. i. aliqui vt̄ pñtib; finũ-
tur ⁊ lupis et canib; exponunt⁹.
P̄s Dimisi eos s̄m̄ desideria cor-
dis eoz: ibũt in adinueniētib;
suis. **Q**uia breuiter ista est sortis

oculte dei iusticie vt de hircis.
i. de mūdi fetētibz pccōtibz ali.
q̄s bēat de? q̄ scz se p penitētiā si
bi offerūt. alios bēat plūs siue
mūd? qui scz mūdi deserta circue
unt et p pñtibz eterna p̄termit.
tūt. **Iu. xvij** Erūt duo ī lō vno:
vn? assumet et alter r̄linq̄t. **Igi**
t? siue agam? de hircō. i. penitē.
te vel de vitula. i. religioso et cle
rico se diuino iugo subiugante.
istud ē verū q̄ sanguis. i. pena.
sūdoz et laboz vel etiā martiriū
taliū vsqz ad interiora velaminis
et vsqz ad paradīū transit. velū cē
li penetrat et trāscēdit pauimen
tū ecclēsie ornat et colorat. et as
pigit ip̄m altare diuine caritatis.
et ip̄sū p̄piciatorium dīne pieta
tis tāgit īquātū pro se et p alijs
remiā impetrat et attingit sicut ad
litterā apparuit in sanguine mar
tirū qui scz deo placuit et ip̄s? et
alios a crimībz expiauit. **Ad**
hebre. nono **O**mnia pene ī san
guine mūdant. **Q**uicūqz ergo sa
cerdos idest quicūqz iust? sac̄ do
cēs intrare vult tabernaculū mē
tis sue. et penetrare sicut p cōtem
placionem vsqz ad sanctuarium
paradī. semp debet talem sangui
nē idest memoriā pene martirū
sanctorū secū habē ut sic possit
sibi et populo deū placare. **Th?**
etiā oracionis portare tētur. vt
sic propiciatorium diuine miseri
cordie obnubile? et adoret? et q̄c
q̄d petit? ipetret? **Ad** hebreos? ix
Tabernaculū nō sine sanguine

dedicatū ē. et absqz effusioē san
guis nō fit remissio **A**d vnū tñ
aduertēdū ē qz qñ aialia ista scz
vitula et hirc? extra castra obure
bāt. lignū cœdi coccus bis tict?
et ysopus in igne ponebāt **A**d
denotādū q̄ quādo iusti in peni
tētie vel tribulacōis cremāt mōe
dio. tria principaliter dñt eos cō
mmitāe scz cœdrus alta. i. spei cel
fitudo. cocco? coloris ignei. i. cari
tati? feruoz et āplitudo. et ysop?
mūdificans. i. fidei certitudo **I**sta
ei tria scz fides spes et caritas sūt
illis qui cremāt? p tribulationē
et penitētiā necētia vt scz p fidē
forti? p spem facilius et p carita
tem libenti? sustineāt pro cristo
grauia **Q**uibus factis cōis idest
memoria vite idest taliū erit mū
dificatiuus. et si aqua lacrimarū
affuerit totius immūdicie abster
siuus. **P**salmista **A**sperges me
domine ysopo et mūdabor laua
bis me et sup miuē dealabor
Vel dic q̄ cōis ē memoria mor
tis. qui scilicet si aque lacrimarū
adiungitur. mens immunda et
peccatrix expiat? et ab omni rea
tus macula liberatur. **V**el dic q̄
sacerdos facilius populum ex
piat quando sanguinem cristi in
altari per misse celebrationem li
bat. **O**mnia tamen vestimenta
linea debet habere. ad denotan
dum q̄ puritatem in capite intē
ciōnis in tunica conuersaciōis et
femoribz carnis et ī zona iusticie
summe profiteri iubetur. **V**el

dic q̄ dñs nebulā in sc̄uatio suo
vult bitaē ne maiestas sua nu-
da possit hoi apparē ne sc̄z p̄ ter-
rore ipsū optēt p̄ire. sic etiā su-
pra exodi xix et xxiiij. et in mul-
tis alijs locis ostendit̄ dñs i ca-
ligine apparuisse: et in fumo glo-
rie et nebula legē dedisse ad de-
notandū q̄ deus vult q̄ in san-
ctuario mentis semp̄ aliquā ne-
bulā ignorantie habeam? Nec
vult q̄ tpe hui⁹ vite maiestātē
eius intuitū videam? aut q̄ sc̄e-
ta deitatis et rerū plenarie cog-
noscam? : qz sc̄z tūc fides nostra
meritū nō haberet. et mēs nrā p̄-
p̄sumptionē forsitan interiret.
Dominus ergo et in nebula lo-
qui et in nebula habitāe dicit̄ p̄
eo q̄ dominus mentē sc̄am cōtri-
tā et obscurā diligit et ibi habita-
re sp̄ualiter delectat̄. Tercio re-
gū viij. Dominus dixit q̄ habi-
taret in nebula. Ps̄ Caligo sub
pedib⁹ eius. Illa que ad salutez
p̄tinēt in tali nebula cordis cōtri-
tū melius a deo reuelant̄. Exodi
xxiiij. Vocauit dñs moysen de
medio caliginis ac̄. De modo
vero purificādi anim̄ cinere vide
nūi xix

Hic supponit moyses ani-
mā oīs carnis sanguinē
esse et ideo sanḡis esū
oīno p̄hibet. sed ipsū dño man-
dat offerri : vt sic aīa que vuit
in sanguine possit a peccatis su-
is p̄ sanguinē expiari. Dic q̄
sanguis sp̄ualis est affectio seu

amor : qz reuera tal̄ sanguis ē p̄
pe aīe nostre vita Aug⁹. Scio a-
nima mea q̄ amor est vita. Sed
sanguinē nō debem⁹ comedē id
est amorem et affectionem no-
strā nō debemus in nosip̄os re-
ducere. nec ad nutrimētū carnis
nostre conuertere. sed soli deo of-
ferre. et ad deū ordinare : qz re-
uera sanguis affectionis animā
naturaliter viuificat et delectat.
et ideo si deo offerat̄ ipsam sp̄s
aliter purificat atqz mūdāt. Exe-
xvi. In sanguine tuo viue. Et
dic q̄ sanguis iste est sanguis x̄i
in sacramento altaris vel etiā me-
moriam et cōpassio passiois et san-
guinis ihu x̄pi : qz reuera i isto
et ex illo constat sp̄ualis vita ac-
tione nostre. et ideo talem sang-
uinē nō debemus comedere id ē
nō recolendo absorbere et absco-
dere. sed ipsū missas celebrando
et passionē eius recordando of-
ferre. vt sic possim⁹ animas nos-
tras expiare. Job xvi. Terra nō
operias sanguinē meū.

Hic p̄cipiūt homini mul-
ta p̄cepta et dicit̄. Non
maledices surdo. et corā
cæco nō pones offendiculū. Nō
obseruabitis sompnia. Nō faci-
etis vobis figuras aut stigmata.
Nō radetis barbā nec in rotūdo
attondebitis comā. nec sup̄ mor-
tuo incidetis carnē. Nō p̄stitues
filiā tuam ac̄. Ista nobis omnia
sp̄ualiter imbibent̄. Et p̄mo qui
dē surdos et cecos id est p̄sonas

simplices et ignorantes qz scz ver
bū dei nec audiūt nec intelligūt
nō debēt maledicē vel offēdē vel
offēdiculū alic? mali scādali vel
exēpli corā eis ponē vel facē: ne
forte occasioē accepta possit rui
nā pcā ic? rē. **T**ales ei simplices
q̄ nesciūt p̄cauē faciūt cadūt q̄n
offēdiculū. i. occasioēz mali i v̄
b̄ at f̄c̄s nr̄is ixiūt. **I**deo bñ d̄
matb. xvij. **Q** q̄ scādalisauerit
vnū de pusillis istis q̄ in me cre
dūt. expedit ei q̄ subm̄gat i ma
re. **I**tē sompnia. i. falsas opinio
nes n̄ debēt credē nec friuola p̄
wis sc̄pē. nec ariolis nec dimis
. i. bēticiis aut adulatoribz fidē da
re. nec etiā ad auguria seu garru
lit? auū. i. ad v̄ba q̄ garrulacōes
psonay attēdē vel vacare. sic fe
cit manasses. iij. Egū xxi vbi d̄
q̄ obseruabat sompnia et secta
bat auguria q̄c. **I**tē nō debem?
barbā. i. virilitatē animi radere.
nec comā capitis. i. virtutē cord̄
aliq̄liter deurtare: qz scz virili
tas animi quā barba figt nō est
abiciēda nec coma v̄tutū aliqua
liter detondenda. **N**ūi vis. **N**oua
cula nō ascēdet sup caput eius.
Rotūditas autē q̄ figura ē valde
mobilis i stabilitatē mētis deno
tat qz tē coma in rotundū tonde
t̄ cum incōstantia mentis virtutū
cauariem in nobis trūcat. **I**tē
figuras et stigmata nō debemus
nobis facere. id ē malas maloz
ymagines et exempla non debe
mus accipere nec in nostris cor

dibz aut moribz per imitationē
i primere nec p̄ retinentiam a cō
placētā adorare. **V**el dic etiā q̄
ista dicuntur cōtra quosdam di
uites qui scilicet quosdam fami
liares cōstituūt sic q̄ eos quasi
p̄ dijs colūt iquātum eis pl? de
bito credūt. **T**ales ergo figuras
statuere vt stigmata nobis p̄bi
bēt et eorum adoraciones retan
t̄. **I**tē carnē nr̄am nō debem? sup
mortuo. i. sup peccato luxurie vi
li et fetido incidere et diuidere nec
de sanguie delcāionis carnalis
aliquid sibi dare. **N**ec filiam no
strā scz animā dyabolo p̄stituere
nec sibi eam p̄ diuersa vicia ma
culandam offerre. **C**aro enim p̄
luxuriam nō est incidenda. sed i
tegra et casta seruanda. **A**nima
etiam non debet p̄stui nec per
peccatū dyabolo subiugari: ne
forte possumus de ea dicere illd̄
mathei decimo v. **F**ilia mea ma
le vexatur a demonio. **H**ic pre
cipitur q̄ animalia diuersi gene
ris simul conuenire vel habitare
non faciant. et q̄ vestimenta ex
lana et lino non texant: et q̄ a
gry suū diūso seie nō seinent seu
serant quod etiā precipitur deu
xxij. **I**n verbis istis km̄i videt̄
tāgi q̄ illi qui eiusdē cōdiciōis
sūt et stat? sic paupes aut diui
tes sicut clerici vel layci. debent
simul cohabitare. et societatem
alē alteri? frequētare. copulā v̄o
et societate p̄sonay dissimiliū fu
gē et istoz q̄ sūt diūse cōdiciōis et

status discordia non amare. Unde
dicit sapiens ecci. xiiij. q. pondus
sup se tollit qui alioxi se dicat.
Quid concubabit cacabus ad ollam
quoniam si se colliserint confringentur.
Sequitur. Omne animal diligit sibi si-
mile. **I**stud potissime debet sua-
ri in coniugijs: ubi pro certo pari-
tas adiectionum summe debet atten-
di: quia scilicet diuersae conditionis ani-
malia non debent iniuicem copulari:
nec rustica cum nobili muliere. nec
rustica cum nobili coniugari. **F**acile
est enim quod quoniam ager. i. lectus tali di-
uerso semine seritur quod alter ab al-
tero faciliter contempnat. **U**nde
ibidem ecci. xiiij. dicit. Que dicat
hominem sancto ad canem. aut que
pro bona diuiti ad pauperem. **E**t
ad idem pro omnia potest applicari illud quod
dicit deutero. xxij. Non arabis in
boue et asino. **V**el si vis appli-
ca contra quosdam qui ita fide eu-
angelicam assumebant quod caeremonias
legis nullatenus relinquebant
sed utrumque seruare volebant sicut
patet actu xv. et ad gal. ij. **B**os
enim iugo subdita significat legem.
asinus vero quem Christus equitavit
significat euangelicam disciplinam.
Talis ergo combinatio repellitur
et duplex ritus a deo reproba-
tur. **A**lega ut infra. **V**el dic quod
boni non debent cum malis. fideles
cum infidelibus et hereticis. religio-
si cum laycis dicant. ne eos contingat
malos eorum mores discere vel ha-
bere pro se. **C**um sancto sanctus eris etc.
Vel dic quod ager est cor quod scilicet di-

uerso semine seritur quoniam diuersis con-
trarijs negocijs occupatur. et quoniam
deo et mundo vacare conatur quod v-
tiq. prohibetur est. **D**eus enim in cor-
de nostro non vult habere participem
nec socium sed in solidum possidere.
Tanti enim ut solus possideret
quia scilicet sicut dicit in euangelio. **N**e-
mo potest duobus dominis serui-
re etc. **D**e deo de tali cordis diuisio-
ne dicit ecci. xi. Fili mi non in man-
ibus sunt actus tui. **E**t sequitur ij. c.
De duplici corde et homini ingre-
dienti terram duobus vnijs. **I**gitur in
hoc reprobat omnis dupliciter et
commendat unitas et simplicitas
quod quoniam scilicet agit cor diuerso semine
id est duplici vel multiplici inten-
tione vel fictione vna scilicet appare-
ti et alia existenti seritur. tunc istud
mandatum preteritur. **V**el dic quod
vestis lana et lino contexta significat
probitatem et hypocritam falsitatem
quia lana scilicet. id est simplicitatem
ostendit exterius linum vero sub-
tile id est malitiam interius celat.
Tali ergo veste id est talis hypo-
critis duplicitate non debemus in-
duti sed potius vel corporaliter vno
vel alio debemus vestiri. **M**elior
enim est vel quod simus ex toto lanci
vel ex toto linei id est ex toto bo-
ni vel ex toto mali quam quod per hypo-
critam boni exterius appareamus.
et interius mali simus. **S**icut enim
dicit amestor. **S**ilata equitas non
est equitas. sed duplex iniquitas.
Unde crisostomus. **H**ypocrita appa-
re quod es. aut esto quod appares.

Dño fuit maxima cura de peregrinis et aduenis fouendis et nō vituperādis aut nō tristandis. et ideo p̄cipit q̄ sc̄z segetes vsq; ad solū non tonderent nec ḡna racemorū decidētia colligerent. h̄ p̄grinis et aduenis dicit mitteret. **P**recipit etiā ip̄s nō exprobrari h̄ sic seip̄os diligi et foueri. **Q**d sc̄z potissime p̄cipit filijs israhel. qz aduene et p̄grini i egipto fuerūt: ideo aduenarū miserias cōgnoscebant. **Q**uare concludit q̄ eis āplius misereri debebāt. **I**sta oīa p̄nt exēplariē adduci ad inducēdū ad pietatē et misericordēz egenorum et pauperet peregrinorū. qz sc̄z istis ē opaciēdū. et de suis boīs tādē et maxie hoc dñt facē illi qui qñq; paupes fuerūt et q̄ alienas t̄ras pambulauerūt et q̄ p̄ experientiam quid paciāt alij didicerūt. **Exo. xxiiij.** Peregrinis molestus non eris: scitis em̄ aduēarū aīas. nā et ip̄s peregrini fuistis in terra egipti. **Q**d tñ est contra multos diuites qui q̄uis aliquādo fuerūt egem et paupes. ip̄s tamen peregrinis et pauperib; p̄ ceteris sūt crudeles. **V**el dic q̄ pauper vel peregrinus ē pccōz. cui p̄ certo nō ē detrahendū h̄ potius miserādū. **Q**ñq; em̄ a deo p̄grini. i. pccōres fuim? et ideo hūanā fragilitatē cogitare debemus iuxta illd̄ eccl̄. **xxi.** Disce ex te ip̄so q̄ sūt p̄xiimi tui. **Q**d tamen ē contra multos qz sc̄z illi q̄ p̄ ali

is fuerūt paupes et peregrini et q̄ aliūde fuerūt nati vel q̄ etiā p̄ pccm̄ a deo fuerūt alieni solent qñ ad p̄speritatē veniūt esse aduenis et alieis magis duri et cōtra delinquentes plus seueri.

Ite ibidē p̄cipit sic. **Q**uando ingressi fueritis terrā et plātaueritis ligna pomifera et auferetis p̄pucia eorū poma q̄ germinant immunda erūt vobis. nec comedetis ex eis. **N**ā vt dicit scolastica historia omnes fructus qui i primis tribus ānis crescebant i mūdi erāt: fructus v̄o q̄rti āni et deñ domino consecrabant. et fructus quinti anni et deinceps ad vsos p̄p̄os reseruabāt.

Arbor pomi ferat q̄t hominē q̄ poma bonorum op̄m et germina boni p̄positi p̄ducit. **U**nde prope pomorum p̄pucia seu germina sūt bonorum operum imicia que pro certo immunda censere debemus. eo q̄ bona nostra imicia non statim approbare sed potius vilipēdere. et immunda esse et mutilia reputare tenemur.

In vsos enim nostros nō debēt statim cedere. nec ea quousq; solida et viuificata sint. debemus nostris vsibus. i. nostris ap̄p̄bati omib; applicare. primo enim sūt oīa quasi immūda vilipendenda et tandem si p̄seuerāt in bono domino consecranda et attribuēda et finaliter in nr̄os vsus idest in nr̄āz op̄lacētā sūt v̄tēda. minima enim participacō reprobāt et iō

multi sūt doctores iuuenes ⁊ eti
am nouicij qui in bonis suis pri
mordijs plus debito glorianur
ita q̄ se magis scire vel pl⁹ bono
rū opeꝝ posse facē q̄ ceteri arbi
trant⁹. cōtra illud p̄. xx. **S**ub
stancia ad quā festinat⁹ in p̄nci
pio in fine benedictione carebit

Nel aduerte q̄ vt d̄t scolasti
ca hystoria sup leuitici xx. c. q̄
poma triū ānoꝝ vinee imunda
erāt p̄ eo q̄ nā nimis p̄ceps vi
videbat⁹ fecisse **Q**d ad hoc p̄t ap
plicari q̄ poma. i. opa neophi
toꝝ et nouicioꝝ qui sc̄z indiscre
te cōtra nāz q̄nq; aggred iūt opa
valde ardua et mirāda. d̄nt imū
da reputari. i. nō approbari: q̄a
sc̄z facilliter solent p̄ire: et apud
deū et hoīes reprobari **S**icut ei
dicit p̄bs **A**eres in p̄ncipio frā
gūt in fine **T**ales em̄ vinee. i.
tales p̄sone que in iuuentute ali
os vitupare in bonis opib⁹ vidē
tur: ante tps desistere et deficē
aprobant⁹ **L**uce xiiij **I**ste hō ce
pit edificare: et nō potuit sum
mare **E**t ideo talia poma. i. talia
iuuenū opa nō sūt multū appro
banda. sed potius imūda et in
utilia reputanda

Recepit d̄ns sup̄ xvij.
capitulo multa ḡna im
mūdiarū vitari. hic at
sub pena mortis illa mādāt to
taliter declinari **D**icit⁹ em̄ q̄ hō
nō dēbat turpitudinē p̄is a ma
tris fratris aut sororis reuelare
alias merebat⁹ mortē incurrere

et subire **Q**ui etiā p̄ri et m̄ri ma
ledicebat. sine remedio mori de
bebat **A**lie etiā carnis imūdicie
multiplices reprobantur. et sub
mortis piculo p̄hibent⁹. **V**ide si
vis textū ⁊ allega cōtra diuersas
species luxurie **N**el dic q̄ pat
noster ē p̄latus: mater nostra ē
ecc̄ia vel religio. fr̄s et sorores
sūt socij et vicini ⁊ maxime illi q̄
nobis p̄ confessionē ⁊ familiari
tatem sūt iūcti: quia fūera talū
turpitudines id ē vilitates. infā
mias vel enormia crimina si qua
sc̄imus nullo modo detrahendo
reuelare debem⁹: qz pro certo q̄
tales amicos suos quib⁹ sc̄z fide
litate et reuerenciā exhibere te
netur diffamauerit et eoz turpi
tudines reuelauerit mortis eter
ne piculū sustinere debebit. **N**ō
debet em̄ ecc̄iasticos patri vel ma
tri maledicere seu detrahē vel tur
pitudines p̄lati vel ecc̄ie sue nec
nō socioꝝ suozū apud laycos ē
uelare. nec secreta suozū alijs
publicare. sed potius ipsa tenet⁹
abscondere et celare nisi forte p̄
pter correctionē sit necesse ipsa
maiorib⁹ declarare **P**roubi. xv.
Que viderūt oculi tui ne cito p̄
feras in iurgio: ne emendare nō
possis cū deshonestaueris amiciū
tuū.

Sacerdos nullum mor
tuū debebat tangere nec
in alicuius exequijs in
teresse: etiam dato q̄ esset prin
ceps populi sui. n̄ dūtaxat esset

p̄r vel m̄r filius vel soroz virgo.
Et adhuc ista cōcessio nō fiebat
nisi sacerdotibz minoribz: qz scz
sacerdos q̄ mūdus erat ad nul-
lū prozsus mortuū acēdere nec
aliqui? exēq̄is itereē dēbat. Ex
isto possum? oñdē quāto q̄s est
maior ī ecclia. tāto magis debet
mortuos. i. excoīcatos et pecca-
tores. et tactū et societate malo-
rum sūope declinaē. **S**oli enim
coniūcti et cōsanguinei excipiun-
tur qz scz viri xp̄iani et eccl̄a. tan-
gere et sociare se p̄mittūt. **S**ūmi
vero sacerdotes idest illi q̄ speci-
aliter deo sūt iuncti et cōsecrati sic
sūt viri religiosi et p̄fecti ex toto
debent mortuos. i. p̄ccōres imp̄-
fectos excoīcatos et hēticos ab-
horere. et dato q̄ sunt p̄ncipes et
magni et cōsanguinei etiā et pro-
pinq̄i. ipsos tamen debent fu-
gere et vitare. q̄m̄ talis tac-
tus et accessus sit generaliter oī-
bz p̄hibitus. **I**ste tamen stricti?
est sacerdotibz. i. eccl̄is. et maxīe
sūmis sacerdotibz idest prelatis
et maioribus interdicitus. et max-
ime hoc debet eē in religiosis et
p̄fectis. qui de parentibus car-
nalibus maxīe quādo sūt pec-
catores nō debent curare sed eos
pro xp̄o dimittere et horere. **Q**d
tamen est contra multos ecclesi-
asticos qui plus debito diliguunt
cōsanguineos et amicos quibz
dicitur in euangelio **M**. decimo
quarto. **Q**ui non odit patrem et
matrem. aut vxorem et filium et

fratres: non potest meus esse di-
scipulus. **M**ulti sunt ecclesiasti-
ci qui dum malos parentes pl?
debito dilexerunt: proprias ani-
mas perdidērunt. **I**deo dicitur
supra capitulo vndecimo **N**oli
te contaminare animas vestras:
nec tangatis q̄cūq̄ eorum. ne im-
mūdi fitis. **S**acerdos nō debet
accipere aliquā vilē aut inhōne-
stā vxorem. scortum. captiuā an-
cillā viduā. repudiatā. sordidā
aut mētricē h̄ potit? virgīnē aut
puellā de plō suo natā. **Q**z sic h̄
dicit? sacerdos seu pōtifer sup̄ cui?
caput fusū ē oleū vntioīs. et cu-
i? man? ī sacerdotiū cōsecrate sunt
vestit? qz ē sc̄is vestibz non d; ca-
put suū discoopire. vestimenta
sua scindere ad mortuū intrare.
et inhonestā mulierem in vxorē
accipere: h̄ puelle v̄gī de suo popu-
lo nubere: et stirpē generis sui vul-
go gentis sue non miscere. **S**a-
cerdos dux et pontifex seu pon-
tem faciens est prelatus. qui scz
pontem ad cælum debet facere.
et illuc subditos verbo et exem-
plo ducere. **V**xor ipsius ē vita sua
et morum suorum compago. qz
scz iste. tūc aliam vxorē spūaliter
nubit quādo aliquā vitam spūa-
lem accipit et custodit. **I**git? sic
h̄ dicit? sacerdos. i. p̄lati et deici sū-
me dñt dicit? sc̄i: et sc̄itate moribz
obfuaē. **S**c̄i inq̄t erūt deo suo et
non polluent nomē eius. Et isti
quorū manus sacrate et ordina-
te sunt ad actus bone operatioīs

et qui induti sūt vestibus factis
honeste cōuersationis nō debent
barbā radē et dimitte aī virilita
tē. caput mentis discoopire id ē
deponē būilitatē. būilitas eī ve
lat et celat interioris mētis v̄tu
tes: vestimēta scindē id ē destruē
exteriorē honestatē. ad mortuū
intrare id ē frequētare malā soci
etatē. vilē vxorē ducē. i. profitei
vel sectari aī? male vite sordidā
vilītatē. Vxor em̄ sua. i. vita et
cōdicio status sui debet esse v̄go
. i. pura et mūda. que scz nō fit vi
dua. nec a populo repudiata a
tempta. nec captiuitati timoris
huilis subiecta. nec seruituti pec
cati aliquāliter subiugata. nec ī
se vilis meretrīx aut imūda. nec
etiā de alieno pp̄lo. i. p̄ mīmā sin
gularitatē subditis totalit̄ aliēa
Sic em̄ erit sc̄us et mūdus. et sc̄o
dei seruius sc̄e et mūde dedicatus
et sacratus. s̄ eodē. c. In censū et
panes offerūt deo suo. et ideo sc̄i
erūt. Vel dic allegorice q̄ sacer
dos ē xp̄c sp̄u leticie vnctus et sac̄
veste. i. purissima būamitate ves
titus: qz ē vera iste pro speciali
cōiuge aī scz in beata incarnatio
ne se nob̄ dūxit nō accepit mu
lierē vilē sed nobile. n̄ corruptā
sed virginē. nō hoīm ancillā sed
v̄tutū dñam. nō sub peccō capti
uā sed liberā elegit virginē glo
sam. cui se carnē assumēdo dūxit.
q̄ etiā de pp̄lo dei isrl̄itico nata
fuit. Vel dic q̄ vxor. i. mens
vbi est aīa. quā scz si fit v̄go idē

pura sc̄a et imaculata d̄ pp̄lo suo
. i. de xp̄ianitate et fide nata li
benter xp̄c ducit. Si vero vil̄ re
proba et imūda fuerit. ip̄az nō
accipit sed contempnit. Vel dic
q̄ vxor hoīs est dignitas officii
vel bñficiū seu diocesis vel eccl̄ia
cui dūgitur et ad qd̄ in hoc seculo
pmouet̄ siue sit eccl̄astica siue
secularē. S̄z v̄e de talibz vxoribz
aliq̄ sūt v̄gines. i. ille eccl̄astice
dignitates que mūde et sc̄e nullo
symonie vicio vel nullo carnali
affectu viciate vel corrupte. Ali
que vero sūt corrupte et imūde
et semp̄ aliq̄ adiūcto vicio macu
late fedate sicut sūt multe secu
li dignitates. quarū quedā sūt
que magis dāti ānuati vendūt̄
alie sūt sicut repudiate. qz scz ab
oībz bonis hominibz refutant̄.
Alie sunt sicut captiue vel ancille
que scz seruituti et periculo sub
mittuntur sicut sunt generaliter
ille que hodie sunt aliores q̄c.
V̄gitur istud est verum q̄ sacer
dos id est quicumqz ecclesiasticus
bonus nunq̄ talia publica offi
cia debet petere. nec tales immū
das et immūdicie viciōrum per
mixtas vxores seu seculi digni
tate s̄ diligere sed magis virgi
nem id est aliquam mundam q̄
uis pauperem et sterilem preeli
gere. cum qua possit munde et
sancte viuere et manere. Unde se
cundo esdre nono dicitur. Disce
dite a gentibus terre. et ab vxo
ribz alienigenis. q̄muis a qui

hodie nō auāt qualē vxorē ha-
beāt. quinimmo vxorē fornicar-
tiā id est beneficiū vel dignitatē
fornicarie idē simoniacē acq̄si-
tū libēter accipiāt et procurant.
Ozee. p̄mo. Accipe tibi vxorem
fornicatiā: et fac filios fornicar-
tionum. **Vel dic q̄ nō licet ali-**
cui ecclesiasticō vxorē alteri⁹ gētis
id ē dignitatē vel beneficiū alte-
ri⁹ secte vel ecclie assumere vel cō-
cupiscere. sed de populo suo id ē
de papa. ecclesia vel patriarcha
debet sibi vxorem seu beneficiū
pcurare. **Mathei vi.** Nō licet ti-
bi habere vxorem fratris tui
Vel dic q̄ vxor aliena est digni-
tas seu officiū seculare quā sc̄z nō
licet sacerdoti et ecclesiasticō accipere
vel ad eā abelare. s̄z solū de pplō
suo. i. de statu ecclesiasticō vxorē et
p̄motionē acquirere vel habere.
cōtra multos clericos in curia re-
gū et secularib⁹ officijs cōstitu-
tos. de quib⁹ neemie xij. **Inue-**
ni iudeo sducentes vxores mo-
abitides. **Vel dic q̄ sacerdos nō**
d̄z cōmiscere stirpē generis sui cū
vulgo gētis sue. qz illos qui sūt
de genere suo priā et cōsanguini-
tate nō debet sibi cōmiscere. nec
in beneficijs nec officijs ecclesie
sue ponere. nec eciā eos ibidem
cū diuitib⁹ et nobilib⁹ patrie cō-
iugare. sicut cotidie faciūt mul-
ti p̄lati qui aliūde veniētes totā
ecclesiā suā et patriā sibi cōmif-
sam de suis cōsanguineis implēt
et stirpē generis sui cum vulgo

ppli sui miscēt. **Ite dicit q̄ ois q̄**
habuerit maculam non offeret
panes deo. nec accedet ad mi-
sterium eius. oportet ergo vt
nō sit cæcus nec claudus. si ha-
buerit puū nasū vel grādē vel fra-
ctā manū. si gibbosus si lipp⁹. si
albuginē habet in oculo. si iugē
scabiē. si impetiginē habēs i cor-
pore si b̄mosus. **Iste em̄ sūt xij.**
macule seu impedimēta q̄ hoīez
reddebāt indignū ne ministrar̄
in tabnaculo in sacerdotali offi-
cio. **De x̄tamē dato q̄ panes et i-**
cūsū nō pmitteret offerre. de pa-
nib⁹ tamē q̄ offerebāt i sacrificio
pmittebat d̄edere. **Sic vō mo-**
dermi sacerdotes et clerici a dei mi-
sterio reddūt indigni. quādo
spiritualib⁹ maculis sunt fedati.
Teste em̄ beato gregorio. **Iste**
tredecim macule peccata desig-
nāt. vnde dico q̄ cæcus ē qui nō
videt p̄ cōtemplationē: claud⁹
q̄ vacillando incedit et p̄ maliciā
et cauillationē: pui nasi. qui na-
sū. i. sensum diminutum habet p̄
sublatam debitam discretionem
nasi grādis. qui sensu nimis ab-
ūdat p̄ p̄sūptionem. **Ad roma-**
xij. nō plus sapere q̄ oportet sa-
pē: torti nasi. tortū et p̄sum sen-
sū p̄ heresim vel p̄ inuidie machi-
nacōem. **Cōtra quos p̄a ad cor-**
xij. **Nolite pueri effici sensib⁹.**
q̄tū ad nasū puū: s̄z malicia par-
uuli estote q̄tū ad nasū tortū et
m̄gnū. **Pedē eciā h̄ fractū ille q̄**
debile et fragile habet affectioez.

Fractā vero manū hz ille qui ha-
bet remissam a laxā opacionem
vt sic de tali sic exœtato claudo
et pedibz manibzq; tracto dica-
tur illud math. xij. Ligatis ma-
ibz et pedibz mittite eū in tēbra^s
exteriorē ac. **H**ē lippus ē ille q̄
licet clar? p scienciā et discreciōez
videat. oculis tñ cordis sui infē-
ctus est p imūdiā simonie. **A**-
lbuginē habet ille qui mēte a af-
fectu hz cādorē mūdane glorie.
Gibbus ē qui patit̄ tumorē seu
gibbū supbie. **S**cbiem habet
iugē qui cotidie versat̄ in imū-
diā luxurie. **I**mpetiginē patit̄
qui pruritū et ardorē sustinet li-
bidinis. **H**ermiosus seu pō dero-
sus ē au? humor interioris affe-
ctionis ad genitalia fluit p desis-
deria carnis. **B**reuit̄ istud ē ve-
rū q̄ illi qui talia patiūt̄ indig-
ni sacerdotō vel quocūq; ecclesie
ministerium reputant̄. **H**oies em̄
bene formatos. i. bonis moribz
instructos. nō viciosos vel macu-
latoz vult dñs ministros suos
brē: malos vero inforzmes vicio-
sos et incozpositos solet abijcere
et horrere. leuitici xxij. **N**ial cic-
tricē papulas. scabiē aut ipetigi-
nē habēs. nō offeretis domino.
Sz qz p certo vnū restat de isto
capitulo qz scz dato q̄ isti ppter
indiginitatē nō debent̄ pāes of-
ferre vel in ecclā ministrare tamē
oblatos nō retabant̄ cum alijs
māducare. Sic vō hodie multo^s
videmus ecclāsticos qui scz licet

ecclāe nō deseruiāt aut mīstrent
nec digni sūt etiā ministrare pp-
ter vicioz maculas quas cōtinēt
panes tamē oblatos ab alijs id
ē fructus ecclāsticōz beneficōz
et alioz labores pape nūq; cēs-
sant q̄nymo tales habēt abūdā
cius ecclāe panes q̄ illi qui coti-
die in dei seruiciō a ministerio of-
ferūt et laborāt ita q̄ istis ppe
p̄t dici illud iob. iij. **A**lij labo-
rauerūt: et vos i laboēs eoz itro
istis. **V**el dic q̄ ille qui hz ma-
culā est ille qui nō debet ad alta-
re accēdē. nec in sacerdotis offi-
ciō mīstrare quousq; a tali ma-
cula voluerit p pemitēciā se pur-
gare quando aiq; se sentit talibz
vicijs seu vinculis irretitum. **E**t
maxie q̄ndo se scit p excoicaciōez
maculatū. tūc debet se ab introi-
tu tabernaculi. i. ecclāe retrahere.
et in officijs ecclāsticis nullate-
nus mīstrare sed indignū se rpu-
tās debet a ministerio cessare. **L**e-
uitici xxij. **D**is homo in quo fue-
rit imūdiā et accesserit ad ea q̄
scificata sūt: pibit de pplō suo

Quia gñā panū erant a-
pud iudeos scz panes p
posiciōis quos soli sacer-
dotes qui erāt sine macula debe-
bāt comedē et in loco scō. **I**tem
panes alij q̄ a pplō offerebant̄
et in sacerdotū ptē cadebāt: a de
istis licebat comedē omibz qui
erāt leuitici gñis etiā si haberēt
maculā etiā si ess̄ filia sacerdotis
vidua vel repudiata a ad domū

patris reuerſa. Veruntamē qui
aiq; alienigena vel etiā filia ſac
dotis dū tamen ad huc alicui a
lieno de populo actualiter eſſet
nupta de talibus panibus non
comedebant. ſ; tamq̄ extranei a
talibus abſtinebāt. Item panes
layci qui p̄lo et clēo cōes erant
et de quibus oēs generaliter come
debāt. Per iſtas tres ſpecies
panū poſſunt intelligi tria ge
nera honorū eccleſiaſticorū ſcilicet
panes p̄poſitionis et iſta ſūt bo
na ſpūalia ſc; v̄tutes et merita q̄
ſc; null? pōt accipere maculoſus.
Ite panes oblati a p̄lo. et iſti ſi
gnificāt beneficia ecclāſtica que
etiā multi maculati et repudiatī
.i. multe male p̄ſone poſſunt ha
bere. dū tamen de genere ſacerdo
tali .i. p̄ſonas ecclāſticas contige
rit eas eſſe. Item panes layci .i.
bona mūdāna et ſeculaia que ſc;
bonis et malis mundis et imū
dis laycis et clericis communes
eē cenſent. inquantū ab ipſorū
p̄ceptione nulla generacō hoīm
impedit. Vel dic q; dato q; ho
mines habeāt maculas diuerſo
rū viciorū et noīa eos ſi vis ſic
in capitulo p̄cedēti. Dato etiā
q; ſint p̄ſone repudiate a deo et
a mūdo. nichilominus ſi ſint de
genere ſacerdotali .i. ſi ſint de cō
ſanguinitate p̄latorum nō ſolēt
a comēſtione panū .i. a p̄ceptio
ne eccleſiaſticarū p̄bendarū et bñ
ficiorū repellī ſ; inde āpli? ſaciai
Pſalmiſta. Ecce ipſi peccatores

in ſeculo obtinuerunt diuitias.
Dato etiā q; ipſi nō miſtrāt nec
ſeruiant bona tamen ecclēie p̄fici
pantur. et abundant. Vel tres
panū ſpecies ſunt tres virtutes
theologicę luce v̄ndecimo. Dix
accommoda michi tres panes.
Sed de iſtis vnus eſt ſolis ſacer
dotibus mundis et immaculatis
ideſt ſolis bonis perſonis cōceſ
ſus ſc; caritas. Nullus enī macu
loſus aut peccator potest come
dere panē iſtum. Caritas enim
eſt fon? viuus quē nō participat
alienus ſecundum auguſtinum
Alius ei ē nō ſolum mūdus et i
maculatis ymmo etiā maculo
ſis cōceſſus et repudiatī. dū tñ
ſint de genere ſacerdotū ideſt cri
ſtianorū. et iſte eſt fides. que ſc;
bonis et malis cōcedit dū tñ ſac
dotū .i. xpianorū p̄pago habeat
Alius aut oīb; ē cōis generalit
ſc; ſpes quia fideles et infideles
boni et mali aliq̄d ſperāt p? bñc
vitā. Et ſic dico q; caritas ſola ē
honorū xpianorū: honorū tñ et
maculatoꝝ ē fides: ſpes vero eſt
cōis vniūſorū. Vel dic q; p̄i ſūt v̄
tutes: ſc; ſūt ſcie: t̄cñ ſūt tpa
lia. Vel dic q; tres p̄aēs ſūt tres
ſcie moāl p̄bica et ciuilis et Dila
ta ſi vis. Hic poī? q; filia ſacdo
tis nupta alteri p̄lo nō poterat
cōcedē de ſcificati? q̄diu eſt mane
r; et q̄diu cū viro eēt. De q; re
pudiabat vel v̄io mortuo vidu
abat et ad domū priſ r̄tebat tē
poterat ſcificatos cōcedere vt p?

Sacerdos ē xp̄c. filia eius ē aīa
de qua sc̄z sup̄ xxi. p̄cipit̄ q̄ sac̄-
dotis filia si de p̄bēnsa fuerit in
stupro flāmis exuret̄. qz sc̄z aīa
filia dei si in morte de p̄bēnsa fu-
erit in pccō. flāmis p̄petuis incē-
det̄. Exe. xviii. Aīa que peccauit
ipsa moriet̄. Ista ergo quāqz
erit domū p̄ris sui. i. xp̄i eccl̄iaz
vel statū gr̄e. ⁊ nubit p̄ desiderū
et amorē vni extraneo de popu-
lo sc̄z dyabolo. carni vel mundo
Luc̄ xv. Adhesit vni de ciuibz
regionis. Et tūc p̄ certo q̄m diu
stat tale nephandū m̄rio ista
filia nō debet comedē de sanctifi-
catis: et nō ē digna p̄cipe bona
sp̄ualia et eterna sed terrena. Si
vō tale m̄rio cōsauerit ⁊ ista vi-
dua facta vel a mūdo ⁊ ei? p̄spe-
ritate p̄ infortunū ita repudia-
ta q̄ ad domū p̄ris id ē ad gr̄az
vel eccl̄iam p̄ p̄nāz redierit. tunc
vero abis c̄lestibz et sp̄ualibus
diḡ erit. filia ergo. i. aīa vel fragi-
lis p̄sona que a viro suo. i. a mū-
do repudiat̄ vtpote qz p̄ paup̄-
tatē et infortunia oī p̄sp̄ritate
p̄uat̄. debet in domū p̄ris sui. i.
ad cōsciā seu eccl̄iam reuēire
fortune instabilitatē cognoscē et
se p̄ri suo xp̄o reddē vt sic de sc̄i-
ficatis. i. bonis sp̄ualibus et eter-
nis p̄tē suā possit p̄cipe et habē
exēplo filij pdigi qui a mundo
repudiatus et infortunij opul-
sus ad p̄rēz redijt et vitulū sagi-
natū comedit. Et ideo tali filie lo-
quit̄ dñs c̄ticōz vi. Reuertē re

uertere sunamitis. reuertere reu-
tere vt intueamur te. Et illud ie-
remie xxxi. Reuertere ad ciuita-
tes tuas. Usqz quo delicijs dissol-
ueris filia vaga. Aliemigena nū-
q̄ debebat comedē de sanctifica-
tis dato q̄ in domo sacerdotis ma-
neret nisi forte esset seruus p̄-
petuus sacerdotis et eius vernacu-
lus empti? cōstitutus. De ma-
nu etiā aliemigene nō debebant
sacrificia accipi et dño ymolari.
sed oīa corrupta et inutilia iudi-
cari. De manu inquā aliemigene
nō offeretis panes dño deo vtrō
nec quicq̄ aliud qd̄ daē voluerit
qz corrupta et maculata sūt oīa.
Aliemigena significat hereticum
vel quēlibet infidelē a xp̄i fide a-
lienū. Iste ergo nō debet de san-
ctificatis comedē id est eccl̄astica
sacramenta p̄cipe nisi forte ver-
nacuulū seu p̄petuū eccl̄ie seruū
ipsum per fidem et penitenciam
cōtigerit factū esse. Panes etiam
.i. doctrine et alia opa et exem-
pla que tales offerūt a fidelibz
nō debent recipi neqz credi: sed
magis oīa debent heretica ⁊ cor-
rupta reputari. Et simplices eti-
am sūme debent cauē ab illis q̄
ab hereticis et infidelibz predi-
cantur et offerūt. ne forte per
errorem aliquem corrupantur.
Leuitici xi. Nō tangatis quicq̄
eorz ne imūdi sitis. Vel si vis
dic qz panes aliemigene sūt sc̄ie
seculares que sc̄z a sacerdotibus
non debent recipi vel sectari. et

maxime leges et medicina. et
Mialia q̄ offerebantur deo. debe
bāt eē integra sana et nulla ma
cula viciata. alias a sacerdote de
bebāt repudiari. et nūq̄ dño i
molari. vnde h̄ dicit q̄ oīs ma
cula nō erit in eo. si cecū si fractū
si cicatrice habens. si papulas.
scabiem vel impetiginē. nō offē
tis eū s̄ repudiabitur. **E**cā ami
malq̄ testiculoꝝ tonsos. fractoꝝ
sectos et albatos haberet. si lin
gua carēt et si aurem vel caudā e
idem aliquis aputat. **S**ic ve
ro illi qui offerūt domino et ei
dem in ipso seruido s̄ in statu
ecclesiastico p̄sentāt. mūdi san
cti et imaculati esse iubent. **I**git̄
nō debent eē cecū p̄ ignorātiā:
nō fracti p̄ icōstātiā: nō cicat̄
cē malorum exēploꝝ et maloz
morū habentes p̄ insolētiā: nō
papulas scabiē seu ipetiginē. i
pruritū et iūdiā c̄nis setiētes
per luxuriā: et nō scissis vestibz
seu testiculis p̄ virilitatis amisi
sionē seu per mentis effeminaci
onem: nō pdita lingua p̄ bone
locutionis laudem et cōfessionis
pditionem: nō trūcata cauda. p̄
finalis p̄seuerātie depōsicionem.
quia p̄ certo viri ecclesiastici de
bēt p̄ discretionem clare videre.
debent p̄ cōstantiam et fortitu
diēz integre manere debent sine
cicatrice. i. sine male cōsuetudis
vulnere vel sine inuidie vlcē mē
tē habere debent in sue cōuersa
tionis pelle. scabiē id est vicij

maioribz et impetigine seu pa
pulis. i. vicijz minoribz semper
carere. testiculos. i. v̄tutē bono
rum generatiāz aurem idē p̄mp
titudinē auditiuā et obedientiā
Caudam id est v̄tutem p̄seuē
tiuā et cōpletinā: linguam id est
p̄dicatiuam vel diuine laudis et
cōfessionis de p̄mp̄tiam debent
iugiter continere. **S**i vero omni
bus istis vel aliquibz istorum
caruerint. nō sunt digni corā do
mino comparere. nec in ecclesia
triumphante locum debent ali
qualiter obtinere. **I**ux̄. decimo
quarto et math. xxij. **Q**ui voca
ti fuerant: nō erāt digni **D**e illis
em̄ qui testiculos. i. generatiōē
bonorum opm vel ecā generati
onē fidelū q̄ p̄ pdicationē effia
tur. q̄ s̄ a duobz testiculis p̄di
catoꝝ p̄cedit s̄ a vita et doctri
na. pōt dici illd̄ deu. xxij. **N**ō in
trabit eunuchus amputatis te
sticulis absciso veretro in ecclesi
ā dei. **A**lijs vero di. malach. p̄o
Si offeritis dño claudū et lāgui
dum nōne malū est. qz breuitē
illi qui dño offerūt. sine p̄ccati
macula esse tenēt. **A**poca. xiiij.
Sine macula sūt ante thronū dei
Vn̄ deu. xvij. **N**ō imolabis dño
bouem et ouē in q̄ ē macula aut
quippiā vicij. **V**el si vis allega
h̄ oīa cōtra seculares q̄ filios cō
cos. claudos et male morigera
toꝝ et foꝛtos offerūt deo faciēdo
eos religiosos et clericos. bñ autē
foꝛmatos retinet sibi et seruant

mūdo et vt eos faciāt cupidoꝝ ⁊
mūdānos. **C**ōtra quos dicit ma
lachie p̄mo maledictus doloꝝ
qui habet in grege suo masculū
et votū faciens ymolat debilem
dño. **A**duerte hic q̄ qñ q̄s offe
rebat sacrificiū ex voto. oblatū
debebat esse sine quaꝅq; macu
la sicut p̄mittit̄ in capitulo p̄ce
denti. **Q**ñ p̄o quis offerebat vo
luntarie sc̄z oblacionē pacificōꝝ
vel huiꝰ modi. tūc potuit offerre
aīal. dato q̄ haberet aliquā de
maculis sup̄dictis sc̄z. et maxie
aurē vel caudā āputatā. **U**nde ibi
dē dicit̄ sic. **Q**ue et bouē aure et
cauda āputatis volūtarie offer
re quis p̄t. **S**ic aī i mūdo sūt
duo ḡna p̄sonay que deo offerū
tur sc̄z boni eccl̄astici qui tenent̄
ex voto. vel tacito vel expresso. et
boni layci qui vident̄ tñ volūta
rie teneri. istud est verū. qz illa a
nimalia. i. iste p̄sone que p̄ vo
to soluēdo et splendo dño ymo
lant̄ et in eius seruiāū deputan
tur sicut sūt religiosi et clerici de
bent esse p̄fectiores et ab omni
macula criminū mūdiores q̄ illi
qui volūtarie offerūt. i. q̄ secula
res. qui superogaōis opa volū
tarie exequūt̄. **I**n istis em̄ mlte
maule et multū defectus solent
sustineri que in religiosis et cle
ricis eēt necessariū reprobai. **E**t
multa sūt vicia que apud deū re
ligiosos et clericos indignos fa
cerēt que secularibus nō nocerent
qz sc̄z illi tenent̄ esse p̄fecti ex vo

to ⁊ necessitate: isti autē ex volū
tate. **I**deo clericis dicit̄ math. v
Nisi abūdauerit iusticia vestra
plus q̄ scribarū ⁊ phariseozum
nō intrabitis in regnū celoz.

Hic p̄cipit̄ q̄ nullū aīal sibi of
ferri debeat quousq; septē dierū
in etate trāseat spaciū ac̄ vide s̄
exodi xxij. in fine. **H**ic p̄cipit̄ do
minus q̄ siue ille bos sit siue illa
ouis. nō ymolabit̄ vna aī feti
bo suis. **I**stud exponūt aliqui sic
q̄ mater ē mīa: fetus eius sunt
bona opa. **I**sta ergo mater et fe
tus sui nō dñt dño offerri iquā
tū sc̄z statim q̄ a penitēcia incipi
tur opa eiꝰ nō dñt p̄fecta putari
nec digna grā diuina adhuc pu
tari nec āte asp̄cū dñi offerēda
tāq̄ p̄fecta et diḡ iudicari dēm?

Vel istud expone allegorice
de xp̄o q̄ ē mīe de quo d̄z q̄
p̄pter mīmā caritatē qua dili
git vniuersos passus ē ac̄ ij. egū
p̄mo. **S**icut mīe vniū amat filiū
ita te diligebā. **P**riāpales ergo
fetus istiꝰ mīis fuerūt apli. **I**git̄
istud fuit vey q̄ eadē die nō fue
rūt ymolati nec passi mīe et filij
.i. xp̄e et discip̄li. **Q**ui ymo iude
is qñ et discip̄lōs aī xp̄o ap̄bē
dē voluerūt ip̄se dixisse legit̄. **D**i
me queritis. finite hos abire

Hic ponūt festiuitates le
gis. s̄ ad p̄m̄ omitto. qz
forte i nūoz libro aliqd
de hīs dicā. **M**lt̄ isrl̄itica cōce
pat filiū de viro egip̄o q̄ iurga
t̄ aī viro isrl̄itico blasphemant

nomē dñi maledicēs ei. ergo ipse inclusus a moyse fuit a populo lapidatus. **A**llega exēplari-
ter cōtra spurios q̄ nati de egip-
tia id est de adulterio vel forni-
catioē. fuit quādoq; blasphemus
et rixosus et male morigeratus et in-
iuriatus. quā ppter aliquādo car-
cerat⁹ et eciām supplicij exponū-
t⁹. **U**el dic moraliter q̄ muli-
er hebreā ē volūtas vel anima:
vir egipti⁹ ē corpus a quo tūc
p̄ cō blasphemū dāpit qm̄ ma-
lū animū seu malū desiderū p
corpis suggestionē et temptati-
onē incurrit. mal⁹ ei affect⁹ deū
videt⁹ maledicē. iqtū sp̄ mittitur
suis iussioib⁹ d̄trahere. et ideo ta-
lis blasphemus. i. talis malus
affect⁹ d; i carcerē tioris icludi. et
lapidib⁹. i. dñe scripture sentē-
tjis et rep̄bēsiōib⁹ cōp̄bendi.
Supra xx. lapidib⁹ obruetur:
et mechus et adultera.

Anus iubilus apud
hebreos p̄cipit⁹ obfua-
ri. **E**rat autem iste ānus
quingagesimus ab egressu fili-
orum israhel ex egipto. et extūc
de quingagesimo in quingage-
simū obseruabatur qz scz iu-
dei oīa septēaia obfuaē voluerūt
et sic septimū diem et septimum
annum seruauerunt. et tandem
iubileum tamq̄ vltimum annū
i fine septem ebdomadarum ā-
norum. **E**rat ergo ille ān⁹ valde
p̄uilegiatus. qz scz tunc omnis
seru⁹ liber effidebat⁹: omē debi-

tū tunc dimittebatur. et omnis
hereditas rēdita ad pristinum
dominū reuertebat⁹. et ideo iste
annus iubilus a iubilādo dice-
batur pro eo q̄ ibi tubis canē-
batur. sūmisq; leticij ānus hu-
iusmodi colebat⁹. **P**er istū an-
nū p̄t̄ intelligi tps glorie paradisi.
qd̄ p̄ numerū. i. intelligit⁹ p̄ eo q̄
i fine septē ebdomadarū ānorū.
i. i fine h⁹ vite q̄ fluit p̄ septēa-
riū dierū et etatū ān⁹ iste iubile-
us. i. etna glōria cū suis etnis
iubilus celebrat⁹. **P̄s** Jubilate de-
o oīs tra. zc. **I**n isto ei āno et tpe
scz i paradiso oīa debita hūane na-
tūe scz tior lāguor et mores zc. si-
milia erūt soluta. **S**eruit⁹ corrup-
tōis erit dīssa et hēditas glōrie
q̄ dudū p̄ adā rēdita et pdita fu-
erat erit plēaie hūano gēti r̄stitu-
ta. **P̄s**. Dñs ps hēditatis mee.
zc. **I**n isto gō āno et i isto festo
sūma iubilacō. sūma laudacō et
grāy actōis exultacō. **U**n̄ auilib⁹
aīe d⁹ zach. ix. **E**xulta satis filia
israhel: iubila filia s̄d. **U**el dic q̄
iste ān⁹ h̄gt festū p̄tecostes qd̄
scz a tpe q̄ nos exiim⁹ de egip-
to scz a tpe pasce q̄ sc̄i pr̄s sunt
egressi de inferno die. i. celebra-
tur. quia reuera istud est tpus et
festum valde p̄uilegiatū. qz scz
ibi ē remissio debitorum idē pec-
catorū. ibi ē hereditatis r̄stitutio.
i. r̄pacō grāy et meitorū. ibi fui-
tutis abolicō ibi libertas sp̄ualis
caritativitatis et donoy. ibi est iubi-
lacōis decātaō. i. exultacō laud⁹

vel p̄dicacōis et cōfessionis et q̄
rūāq; spūaliū canticoꝝ. Quis
spūs qui isto die fuit emissus h̄z
debita peccatoꝝ dimittē. heredi
tatē virtutū restituere: libertatē
donoy distribuē. et iubilū lau
dis. p̄dicacōis et grāy actionis i
spirare et influē. **Iste** est ergo iu
billeus a iubilando dictus qz sc̄z
ista die debem⁹ iubilare: et lau
des dño decantare. p̄s **Jubilare**
in neomenia tuba: in iugni die
solēpnitatis vr̄e. **Vel** si vis dic
oīa de p̄mā vel diuina mīa vel de
xp̄i passioe seu etiā de grā: quia
sc̄z quelibet istay peccata soluit.
libertatē aīe cōdit. et heredita
tē gr̄e et glorie restituit. **Qz**
dñs p̄cepit qz hebrei āno septio
requiescerēt et qz nō semīarent
nec etiā sp̄ote nascencia collige
rent. ordinauit qz āno sexto fru
ctus duplices puenirēt de qui
bo āno septimo et octauo viuere
possent. **Voluit** etiā qz veteres fru
ges noue p̄cederēt et puenirent.
Donec inquā noua nascant⁹ ede
tis vetera. **Ista** expone sicut sup̄
exodi xvi. de māna. cui⁹ duplex
porcio sexta die descendebat.
Vel si vis dic qz fruges veteres sūt
p̄cepta et ceremonie veteris leḡ
que edi. recipi et teneri debebāt
quousq; noue fruges id ē noua
lex et noua p̄cepta venirēt. **Et** qz
iā nouū testamētū venisse vide
mus. ideo vetustatē legis abijcē
et antiquas fruges nō comedere
seu recipere. sed abdicare debem⁹.

Leuitici xxvi. **Novis** supuenien
tibus vetera p̄cietis. **Et** ap̄lūs d̄t
Nō ambulem⁹ in vetustate lr̄e
sed in nouitate spūs. **Hic** p̄ci
pit⁹ qz terra nō vendat⁹ ad p̄petu
itatē. **Terra** inquit nō vendet⁹ in
p̄petuū. qz mea est. **Ite** si aliquis
vendebat possessionē suā: sp̄ vel
ipse vel p̄xim⁹ ei⁹ poterat ipsam
infra ānū redimere. **Alio** qn si ne
quireret optebat qz tandē in iubi
leo et vna cū liberis suis liber ex
iret. **Sic** igit⁹ erat qz gentiles hē
ditatē suā et seipsos absolute et
sine conditione vendebāt: filij vero
isrl̄ ānexā conditionē habebāt: et
nec se nec hēditatē suā ad p̄petui
tatē vendē poterāt aut debebant.
Vide sup̄ exodi xxi. c. ij. et tercio.
Vel dic qz iste ānus figt vitā p̄ni
tē in qua q̄diu durat licitū ē cui
libet si peccādo se antea dyabo
lo rediderat seipsū p̄ p̄māz redi
mē et hēditatē paradisi l̄ gr̄e quā
pdiderat vel obligauerat recu
pare. **Quod** si ipse facere noluerit
p̄xim⁹ eius sc̄z p̄latus vel predi
cator. quilibet homo iustus de
bet ipsū p̄dicando vel orando re
dimē et a peccati seruicio liberaē
exemplo xp̄i: qui quia p̄rimus
noster erat p̄ incarnationē ideo
nos redemit. et hēditatē paradisi
nobis restituit et emit. p̄s **Tu** es
qui restitues hereditatem meā
michi. **Et** si vis dic qz hebrei si
gnificāt bonos. gētiles v̄o fignt
malos. hēditas ē grā seu gl̄a. v̄e
dicio ē peccati commissio seu culpa

Igitur illud est verum quod et hebrei et pagani .i. boni et mali quandoque hereditate gratie et glorie .i. illud ius quod ad illam hereditatem habebant dyabolo peccando vendunt et a se alienant atque perdunt. Verum tamen diuersimode . quia scilicet hebrei .i. boni si eos quandoque peccata et huiusmodi modi venditione celebrare contingat illud non fit ad perpetuitatem . quia scilicet isti non desperant . sed potius de restitutione et de penitentia cogitare sperant . Terra enim cordis humani domini est . et ideo ipsam ad perpetuitatem non debemus desperando vendere . sed quicquid acceperit spiritus debemus de iubilatio .i. de diuina misericordia sperare et de penitentia cogitare . dicentes illud est genese .xvij. Absit a me ut vendam tibi hereditatem patrum meorum . Sed si uera contrarium est de malis . quia scilicet illi quando vendunt .i. quando delinquent sine additione ad perpetuitatem solent vendere quia scilicet per desperationem solent se ex toto dyabolo exponere . et de restitutione penitentiae nullatenus cogitare . et ideo hereditatem istam non possunt amplius rehabere . **Ge. vij. Unusquisque ad illud quod vendidit non reuertetur amplius .** Vel si vis dicere quod christiani et infideles in hoc differunt quia christiani si peccant . spem certam quod restitui poterunt per penitentiam spiritus gerunt . infideles autem non sic . quia isti hereditatem gratie et glorie continue delinquendo vendunt et perdunt . et cum ratione infidelitatis in qua sunt ipsam tunc

pare non possunt . Isti enim sine conditione et absolute videtur perditum perdere . mali vero christiani semper dum sunt in via habent conditionem omnem anexam in quantum possunt per penitentiam ad statum gratie reuenire .

De maledictionibus et benedictionibus que ponuntur hic . **ca. xxviii. omitto gratia breuitatis quia forte de . xxviii. aliquod de hijs dicam .** In isto xxviii . ca. et ultimo agit de decimis . Et dicitur hic quod decimum animal eo ordine quo venit per decima datur . Ita quod illud siue esset bonum siue malum non poterat cum alio commutari . **Idem autem fiebat de voto .** quia scilicet si quis domino aliquod animal vel rem aliam deuouerat sine mutatione . illud cum alio siue deteriori siue meliori permutari nequibat . sed illud idem quod uouerat sine mutatione reddebat . quinimmo sicut ibidem dicitur quicquid vel de votis domino consecratur si offerretur id cum alio mutare uellit uerum quod domino dedicatur . et illud scilicet quod mutatum est et illud cum quo mutatur . **Et ideo subdit .** Omne inquit quod consecratur siue homo siue animal siue ager fuerit . non redetur nec redimi poterit . quicquid semel fuerit consecratum semel seorsum est . **Illud si vis applica ad litteras de illis animalibus .** .i. de illis personis que per uotum obediencie religioe deo deuouentur et consecrantur . quia scilicet necesse est quod ipsi in propriis personis non autem per substitutos domino

famulentur. Qui enim domino ad religionem vel ad sacerdotium est restrictus. non potest alio loco sui ut dicitur substituere sed ipse in propria persona tenet beneficium deseruire. Homo vero siue debilis siue fortis fuerit non debet mutari sed unusquisque proprias vires suas debet domino famulari iuxta illud apostoli ad galathas vi. Unusquisque onus suum portabit. Qui ergo consecratus est domino et in ordine vel religione deuotus: non potest apostolice non consecratus fieri. nec ad mundum redire seu a clericali statu retrahi. sed ibi debet perpetuo ex quo semel deuouerit libertate vel expressis et professione fecerit deo perpetuo consecrari. Per die quicquid est decimum. i. quicquid seruat decem mandata: domino consecratur et sibi spiritualiter dedicatur. Quando aliquis agere vel aliquid aliud deuouerit deo. si illud volebat redimere quintam partem ultra commode partem adhibere debebat. Unde ad finem quod offerens rei oblate affectionem deponeret. et ne penitentia ductus a promissione quam spiritus operaturat resiliiret ordinauit dominus quod extraneum in emendo preferret et quod amplius solueret ipse qui obtulerat quam aliter teneret. Hoc potest allegari contra illos qui facilliter de illis quod domino facere permittunt solent penitere. utpote quando penitentiam vel penitenciam permittunt facere: sed si redimere vel mutare optuerit debent aliquid amplius addere: et uiam non in deterius sed in melius

mutare.

Explicat moralizatio libri leuitici
Incipit moralizatio libri numeroz.

Circa ordinacionem tabernaculi sciendum quod tabernaculum in deserto constitutum precepit dominus quod populus in quatuor partibus circuiret. et quod circa eum exiaret. Unde precepit quod tribus iuda. ysachar et zabulon exiarent ad orientem Ruben simeon et gad ad meridiem Dan aser et neptalim ad aquilonem. Ephraim beniamin et manasse ad occidentem. Sicut iam multo ceteris dixi. per tabernaculum moraliter intelligitur cor humanum. quatuor vero mundi partes significantur cardinales virtutes: quia scilicet orientes lucas est prudentia. merides ferues est iusticia. occidentes humidus est temperancia. aqlo gelidus seu solidus est fortitudo et constantia. Igitur dico quod circa tabernaculum cordis domini exiaret et vigilare per istas quatuor partes tribus israhel. i. xij. speciales virtutes: quia scilicet pars orientalis. i. prudentia debet habere seculum iuda ysachar et zabulon. i. veritatem in affectu memoria in intellectu: firmitatem in ope vel in actu. Judas est interpretatur confessio. et significat ubi veritatem ysachar interpretatur memoriam vel memoriam. et significat illos quod ad salutem pertinent noticiam et sagacitatem. zabulon interpretatur bitaculum fortitudinis. et significat operum firmitatem et